

**UCHWAŁA NR LVII/666/23
RADY MIEJSKIEJ W GOSTYNIU**

z dnia 14 grudnia 2023 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej Gminy Gostyń na lata 2024-2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2023 roku, poz. 40 ze zm.), w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku, poz. 1249 ze zm.) Rada Miejska w Gostyniu uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Gostyń na lata 2024-2026”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gostynia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Mirosław Żywicki

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
GMINY GOSTYŃ
NA LATA 2024-2026**

ROZDZIAŁ I

1. Wstęp
2. Podstawy prawne tworzenia programu.
2. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Gostyń
3. Tendencje i wnioski
5. Odbiorcy programu
7. Podmioty realizujące program

ROZDZIAŁ II

1. Cele programu
2. Założenia programu
3. Działania programu

ROZDZIAŁ III

1. Źródła finansowania programu
2. Spodziewane efekty realizacji programu
3. Sposób kontroli realizacji programu
4. Czas realizacji programu

Rozdział I

1. Wstęp

Rodzina ma swój szczególny wymiar, ponieważ to ona powinna swym członkom gwarantować bezpieczny i harmonijny rozwój kształtujący osobowość człowieka, jego system norm i wartości. Tradycje, zwyczaje rodzinne mają wpływ nie tylko na model życia rodzinnego, ale przenoszą się na relacje i funkcjonowanie człowieka w innych płaszczyznach życia społecznego.

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań aspołecznych zagrażających bezpieczeństwu, w tym przemocy domowej. Każdy intuicyjnie rozumie, czym jest przemoc w rodzinie. Istnieje ustawowa definicja tego zjawiska. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej charakteryzuje przedmiot swoich regulacji i odniesień. Nowelizacja ustawy antyprzemocowej zmienia ustawową terminologię. Dotychczasowe pojęcie „przemoc w rodzinie” zastąpiono terminem „przemoc domowa”, a „ofiara” to „osoba doznająca przemocy domowej”. Ustawowej definicją objęto także pojęcie „osoby stosującej przemoc domową” wcześniej nazywanego „sprawcą”. Zmienił się, a raczej rozszerzył krąg osób objętych ochroną, niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania. Najważniejszą zmianą, z punktu widzenia małoletnich, to uznanie małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej jako „osoby doznającej przemocy domowej”. Ponadto nowelizacja ustawy zmienia między innymi procedurę „Niebieskie Karty” i wprowadza programy korekcyjno-educacyjne dla osób stosujących przemoc domową, a także programy psychologiczno – terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową.

Zgodnie z nowelizacją ustawy, przemoc domowa polega na jednorazowym albo powtarzającym się umyślnym działaniu lub zaniechaniu, wykorzystującym przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszającym prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej.

W szczególności, przemocą domową będą działania lub zaniechania:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Nowelizacja ustawy rozszerza katalog osób doznających przemocy domowej. Obejmować on teraz będzie:

- małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków;
- rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków;
- osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania;
- małoletniego.

Wyróżniamy następujące rodzaje przemocy domowej :

- fizyczną;
- psychiczną;
- seksualną;
- ekonomiczną;
- zaniedbanie;
- cyberprzemoc.

Mówiąc o przemocy, należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu. Zjawisko przemocy dotykające społeczność lokalną jest ściśle powiązane z innymi obszarami problemów społecznych, dlatego ich rozwiązanie powinno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, między innymi placówek oświatowych, opiekuńczo – wychowawczych, służby zdrowia, pomocy społecznej, instytucji porządku publicznego, organizacji pozarządowych. Każde z nich ma do czynienia z innym aspektem zjawiska i tylko zintegrowanie wszelkich zasobów jednostek i organizacji daje

szansę stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz zdecydowanego podniesienia skuteczności udzielanej pomocy.

2. Podstawy prawne tworzenia programu.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. Na szczeblu gminnym obejmują one tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzicach zagrożonych przemocą domową;
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zatem stworzenie niniejszego dokumentu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy gminy Gostyń.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Gostyń na lata 2024-2026 jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu, obejmującego lata 2021-2023. Istotnym elementem programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań, mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy, jak i stosującym przemoc.

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne podejmujące temat przeciwdziałania przemocy domowej i regulujące postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób stosujących przemoc domową oraz osób doznających przemocy domowej. Stanowią one również fundament prawny dla zapisów Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, są to:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku.
- 2) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny.
- 3) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks postępowania karnego.
- 4) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku - Kodeks rodzinny i opiekuńczy.
- 5) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku – o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 6) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.
- 7) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
- 8) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.
- 9) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2023 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.
- 10) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- 11) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta"

Treść i postanowienia zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Gostyń na lata 2024-2026 są spójne z najważniejszymi krajowymi i lokalnymi dokumentami podejmującymi problem przemocy domowej, tj.:

- 1) Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024- 2030.
- 2) Wielkopolskim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.
- 3) Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Gostyń na lata 2021-2027.
- 4) Gminnym Programem Wspierania Rodziny na lata 2022-2024.
- 5) Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2025.

3. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Gostyń

1. Opracowano na podstawie:

- a) wyników następujących badań: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń” – Urząd Miejski w Gostyniu, lipiec 2023 r.,
- b) aktualizowanych materiałów Urzędu Miejskiego w Gostyniu opartych na danych uzyskiwanych z innych instytucji związanych z problemem przemocy w rodzinie.

2. Wybrane wyniki badań:

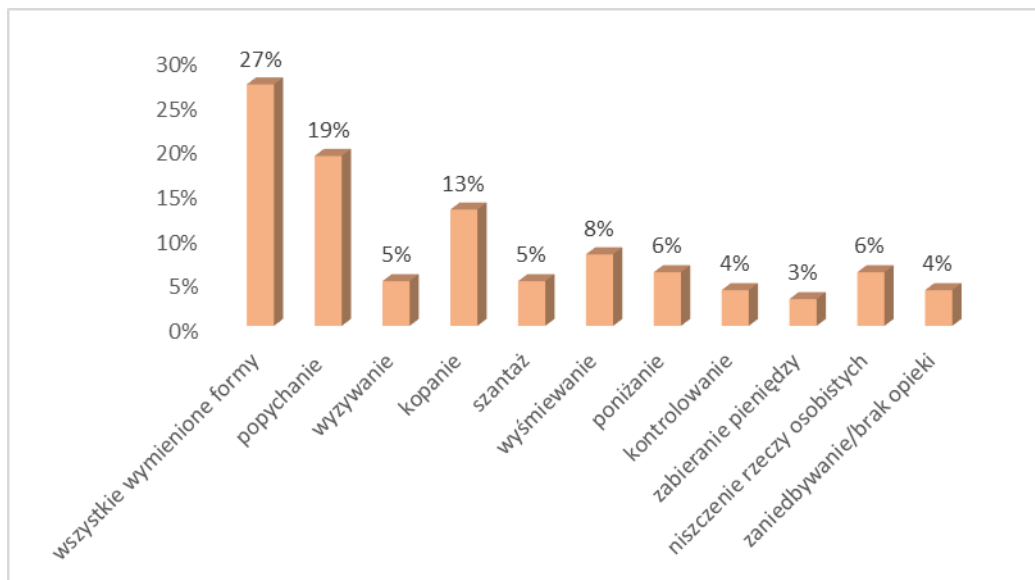
2.1 Opinie społeczeństwa na temat przemocy w rodzinie

W wyniku przeprowadzonej „Diagnozy problemu przemocy w gminie Gostyń” można wyróżnić zasadnicze problemy, jakie pojawiły się w wypowiedziach badanych mieszkańców na temat przemocy domowej. Na podstawie otrzymanych wyników zostaną również podkreślone najważniejsze kwestie, wymagające uwagi w zadaniach realizowanych przez gminę w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Sprawdzając świadomość respondentów o formach, jaką mogą przyjmować zachowania przemocowe, zadano następujące pytanie: *które z poniższych zjawisk uważasz za formę przemocy?* Każdy badany mógł zaznaczyć kilka odpowiedzi. 19% badanych uznaje, że przemoc to popychanie, a 13% kopanie. Tendencja ta wynika z faktu, iż przemoc może w potocznej świadomości kojarzyć się głównie z agresją fizyczną. 8% badanych uważa, że formą przemocy jest wyśmiewanie, a 6% niszczenie rzeczy osobistych. 5 % uważa, iż przemoc kojarzy im się z szantażem, 4% kontrolowaniem, a 3% zabieraniem pieniędzy. Tylko 4% respondentów uważa, że przemocą jest zaniedbanie i brak opieki w przypadku osób, które takiej opieki wymagają. 27% badanych ma świadomość, że wszystkie wymienione zjawiska są formą przemocy.

Porównując badania w latach 2020-2023 wzrasta ilość osób, które mają świadomość, że wszystkie wymienione zjawiska są formą przemocy (z 19% do 27%).

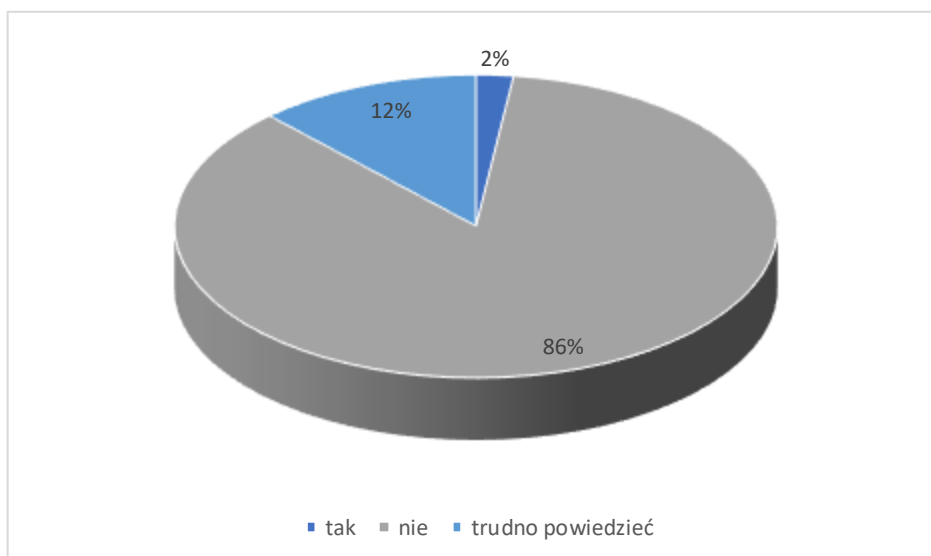
Wykres 1. Które z poniższych zjawisk uważa Pan/Pani za formę przemocy?

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

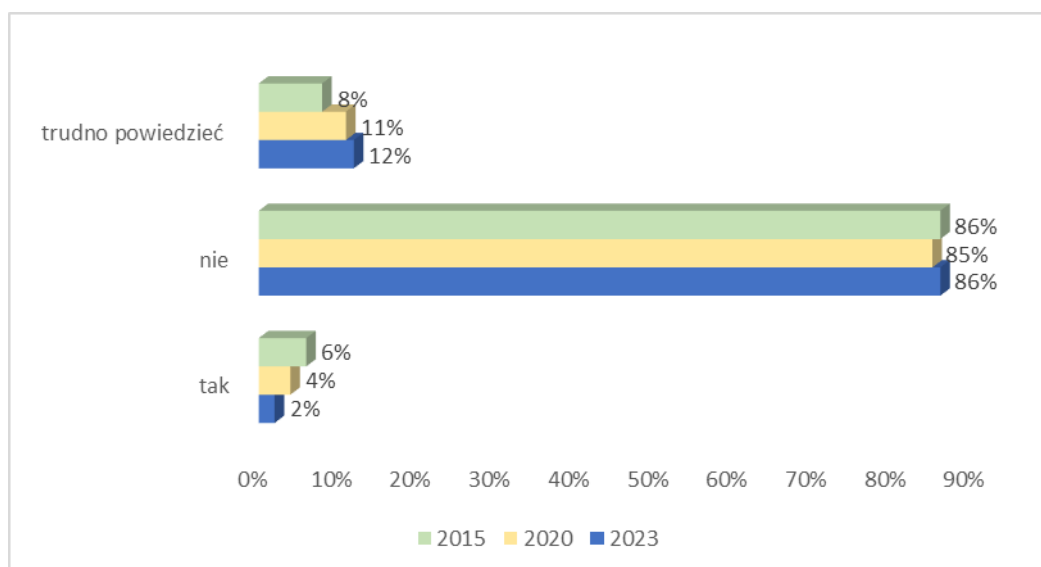
W przeprowadzonych badaniach interesowała nas również postawa badanych względem przemocy. Zapytaliśmy, czy istnieją jakieś okoliczności, warunki, które mogłyby usprawiedliwiać stosowanie przemocy. Zdecydowana większość badanych zaprzecza temu stwierdzeniu (86%), 12% badanych nie ma zdania na ten temat, a 2% ankietowanych uznaje możliwość wystąpienia takich okoliczności. Badane kobiety częściej (54%) niż badani mężczyźni (46%) sprzeciwiają się usprawiedliwianiu przemocy.

Wykres 2. Czy istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy?

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

Wykres 2A. Czy istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy? - porównanie badań w latach 2015 -2023

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

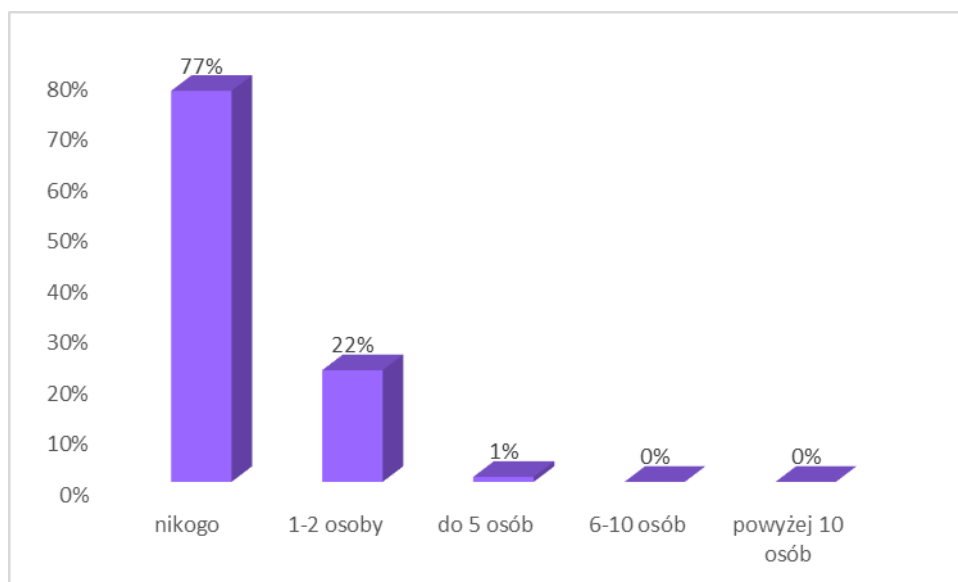
Porównując badania w latach 2015-2023 ilość osób, które usprawiedliwiają stosowanie przemocy spadła o 4%, wzrosła natomiast liczba osób, które nie mają zdania na ten temat (z 8% do 12%).

2. 2 Przemoc fizyczna

Osoby doznające przemocy w rodzinie niechętnie przyznają się do tego faktu, dlatego w „Diagnozie problemów przemocy w gminie Gostyń” oprócz pytań wprost, zadano również pytania dotyczące tego typu zachowań w najbliższym otoczeniu.

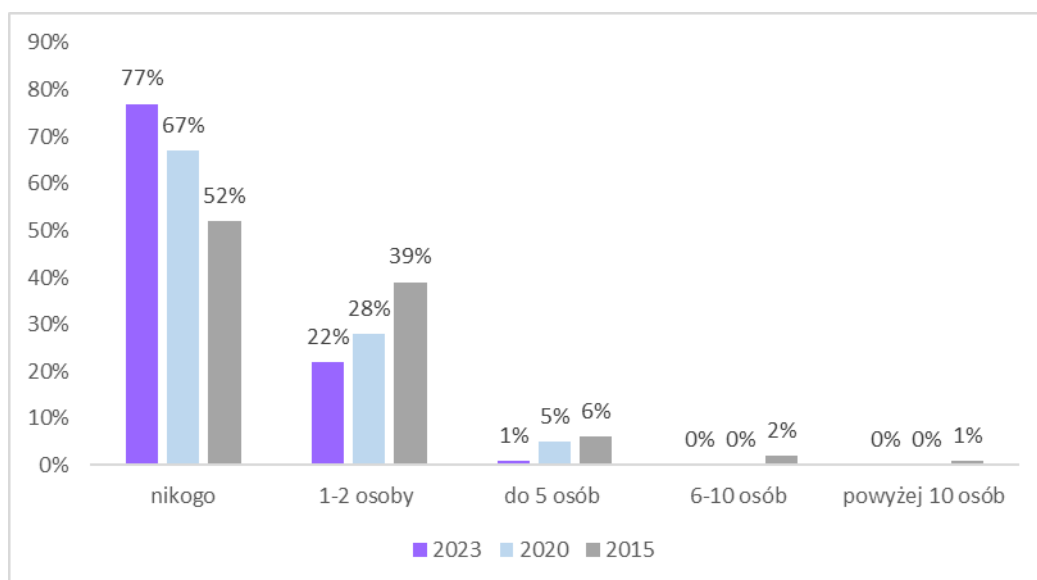
77% nie zna osób w najbliższym otoczeniu, które doznają przemocy fizycznej ze strony najbliższych osób. 22% osób badanych przyznaje, że zna jedną lub dwie osoby, które doznają przemocy w rodzinie. 1% ankietowanych deklaruje, iż zna do 5 osób doznającej przemocy fizycznej. W przeciągu pięciu ostatnich lat, wzrosła jednak liczba osób, które nie znają osoby, która doświadcza przemocy w rodzinie (z 52% do 77%).

Wykres 3. Czy zna Pan/Pani kogoś w najbliższym otoczeniu, kto doznaje przemocy fizycznej ze strony bliskiej osoby?

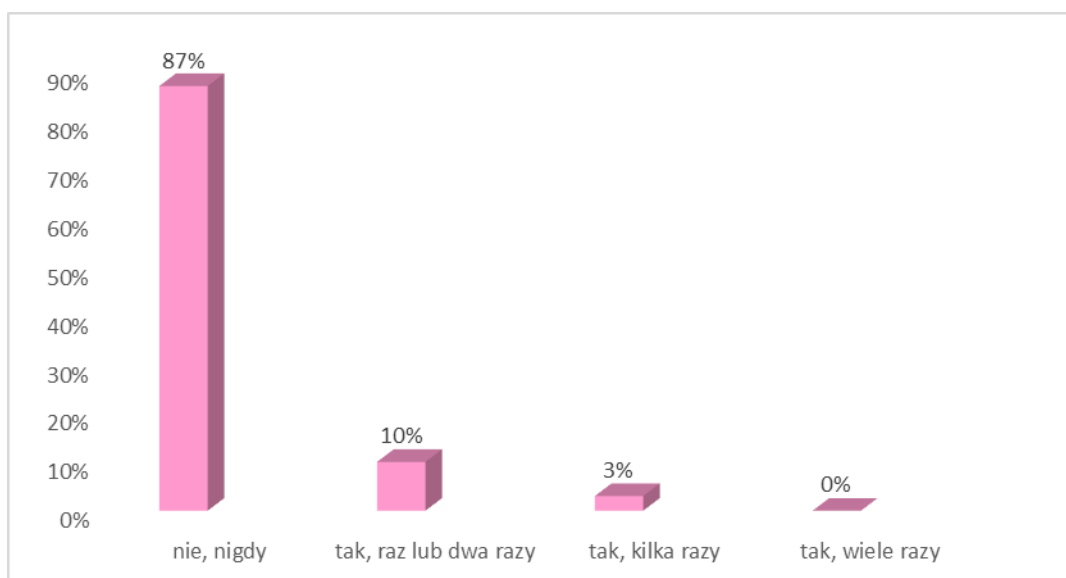
Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

Wykres 3A. Czy zna Pan/Pani kogoś w najbliższym otoczeniu, kto doznaje przemocy fizycznej ze strony bliskiej osoby? – porównanie badań w latach 2015-2023

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

Wykres 4. Czy małżonek/małżonka, partner/ka szarpał/a i popychał/a Pana/ Panią podczas kłótni?

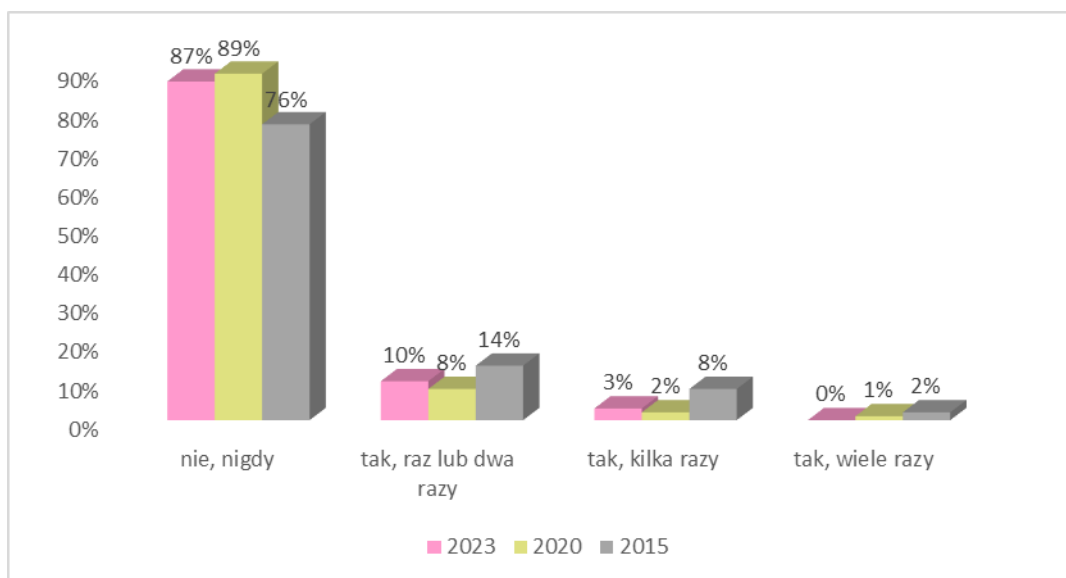

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

13% respondentów przyznało, że małżonek/ka, partner/ka popychał, szarpał ich podczas kłótni. Kolejnym 10% ankietowanym w naszym badaniu zdarzyło się to raz lub dwa razy, a 3% zostało popychanych przez współmałżonka lub partnera kilka razy.

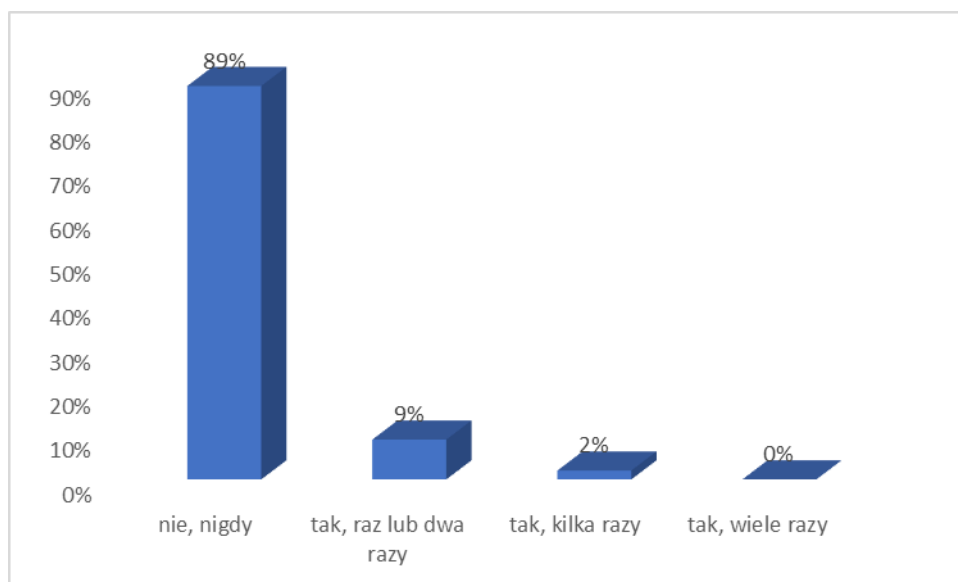
Porównując wyniki badań z 2023 i 2020 roku obserwujemy wzrost o 3% osób, których partner/partnerka szarpał i popychał podczas kłótni. Wzrosła też liczba osób (z 8% na 10%), którzy doświadczyli tego kilka razy.

Wykres 4A. Czy współmałżonek/ małżonka, partner/ka szarpał/a i popychał/a Pana/ Panią podczas kłótni? - porównanie badań w latach 2015 -2023

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

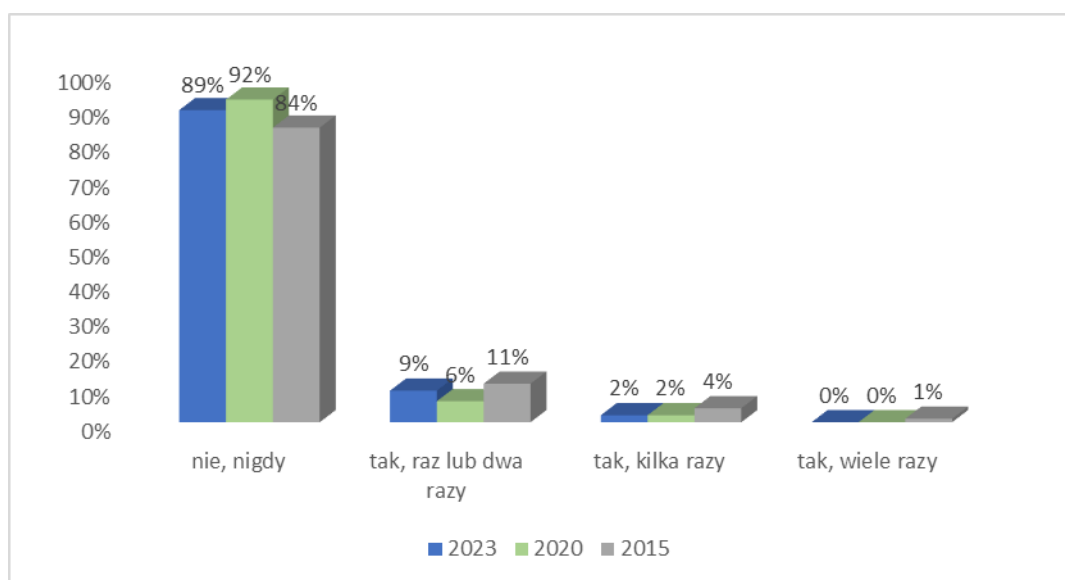
Wykres 5. Czy współmałżonek/ małżonka, partner/ka uderzył/a Pana/ Panią podczas kłótni?

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

Zdecydowana większość respondentów (89%) deklaruje, że nigdy nie zostało uderzonych przez współmałżonka czy partnera. Kolejnym 9% ankietowanym w naszym badaniu zdarzyło się to raz lub dwa razy, a 2% zostało uderzonych przez współmałżonka lub partnera kilka razy. Analizując ostatnie trzy lata wzrasta liczba osób, która została uderzona przez partnera/ka podczas kłótni (z 8% do 11%).

Wykres 5A. Czy współmałżonek/ małżonka, partner/ka uderzył/a Pana/ Panią podczas kłótni?- porównanie badań z 2015 i 2020 roku

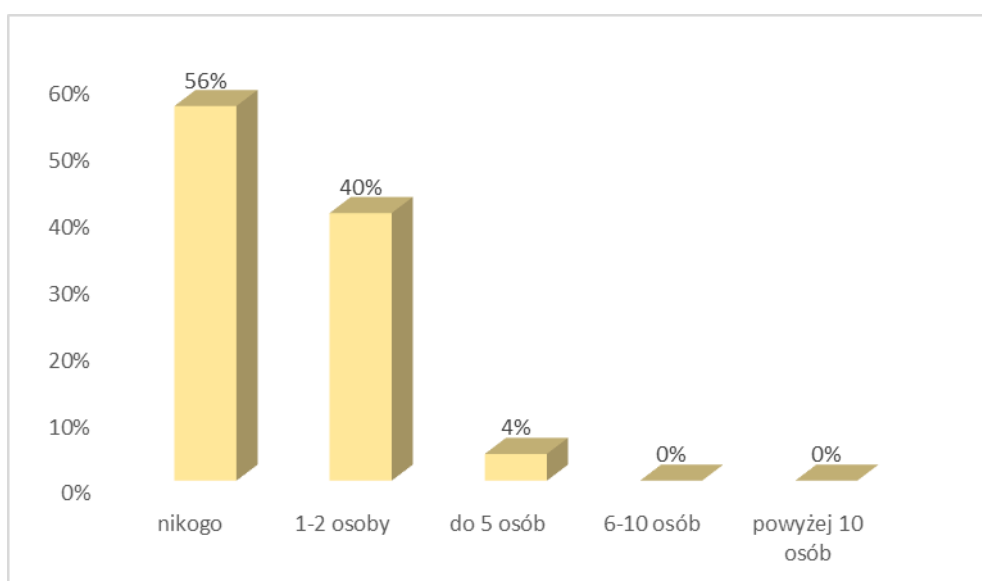
Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

2. 3 Przemoc psychiczna

Przemoc psychiczna, obok przemocy fizycznej, jest poważnym problemem, obecnym również w gminie Gostyń.

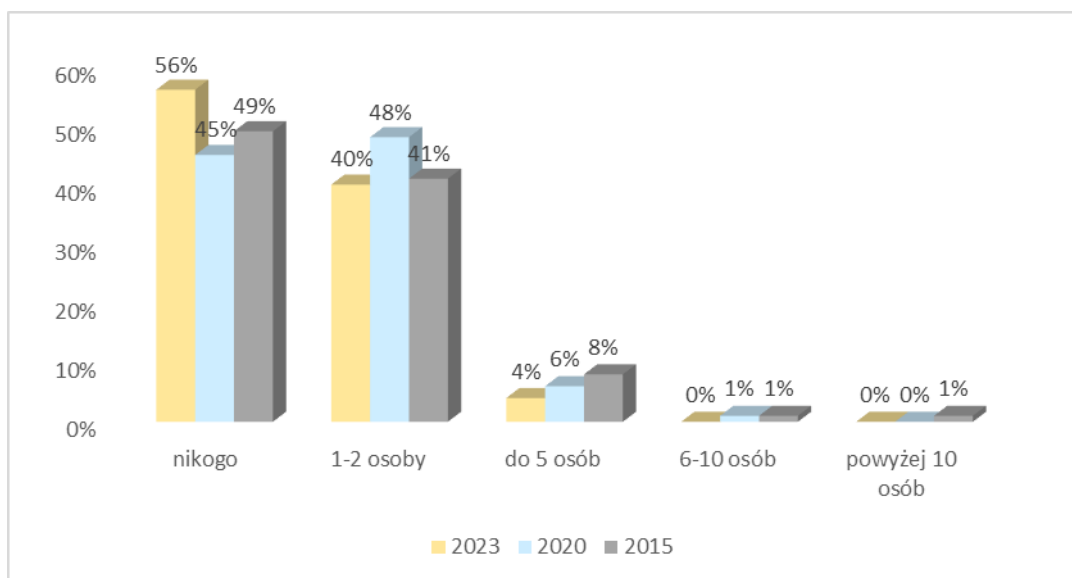
56% badanych nie zna osób, które doznają przemocy psychicznej. 40% ankietowanych zna jedną bądź dwie osoby, które doznają przemocy psychicznej ze strony bliskiej osoby. Ponadto 4% respondentów przyznaje się do znajomości pięciu takich osób. Porównując badania w latach 2015-2023 roku maleje liczba osób, które znają osoby doznające przemocy psychicznej ze strony bliskich (z 51% do 44%).

Wykres 6. Czy zna Pan/Pani kogoś w najbliższym otoczeniu, kto doznaje przemocy psychicznej ze strony bliskiej osoby?

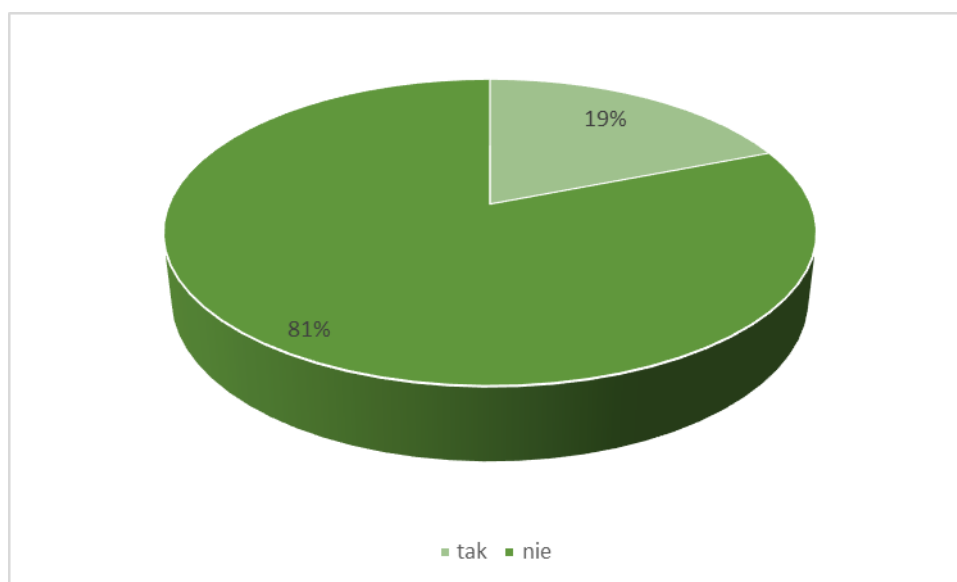
Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

Wykres 6A Czy zna Pan/Pani kogoś w najbliższym otoczeniu, kto doznaje przemocy psychicznej ze strony bliskiej osoby? - porównanie badań w latach 2015-2023

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

Wykres 7. Czy współmałżonek/współmałżonka, partner/ka poniżał/a, kpił, wyśmiewał/a Pana/Panią?

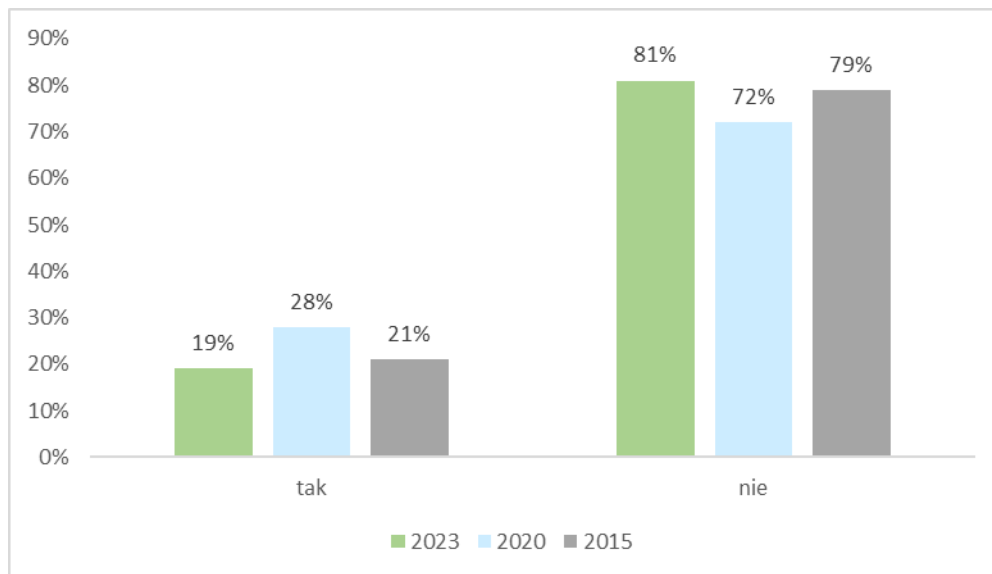

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

Blisko 1/5 badanych podaje, iż zdarzyło się, że współmałżonek poniżał ich, kpił czy też wyśmiewał. 81% ankietowanych nie doświadczyła nigdy takiej formy przemocy. Porównując badania z 2023 i 2020 roku obserwujemy spadek liczby osób, które doświadczyły, iż małżonek/a,

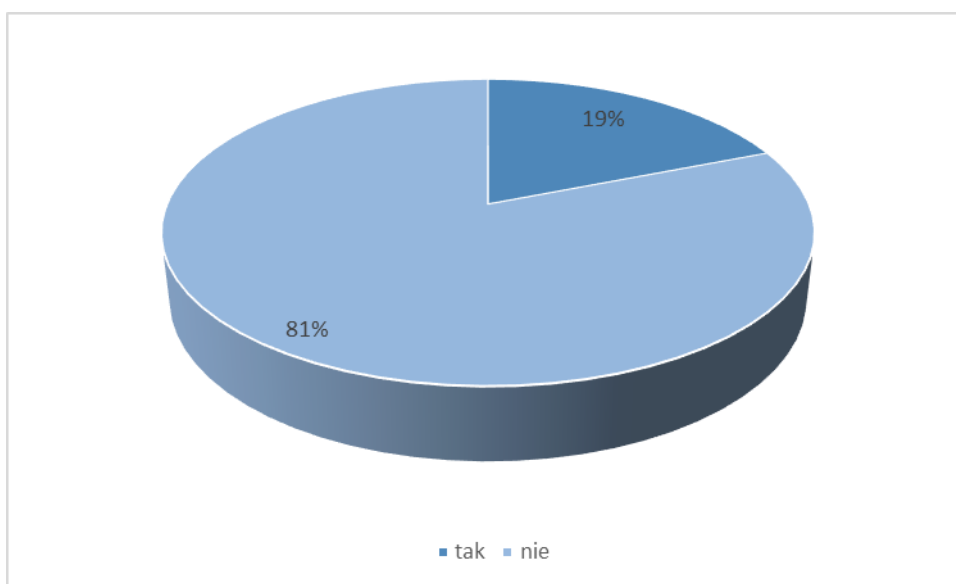
partner/ka poniżał/a, kpił/a o 9%. Niewątpliwie największy odsetek osób doznał przemocy psychicznej, w postaci poniżania i wyśmiewania w 2020 roku w okresie pandemii i izolacji.

Wykres 7A. Czy współmałżonek/współmałżonka, partner/ka poniżał/a, kpił, wyśmiewał/a Pana/Panią? - porównanie badań w latach 2015-2023

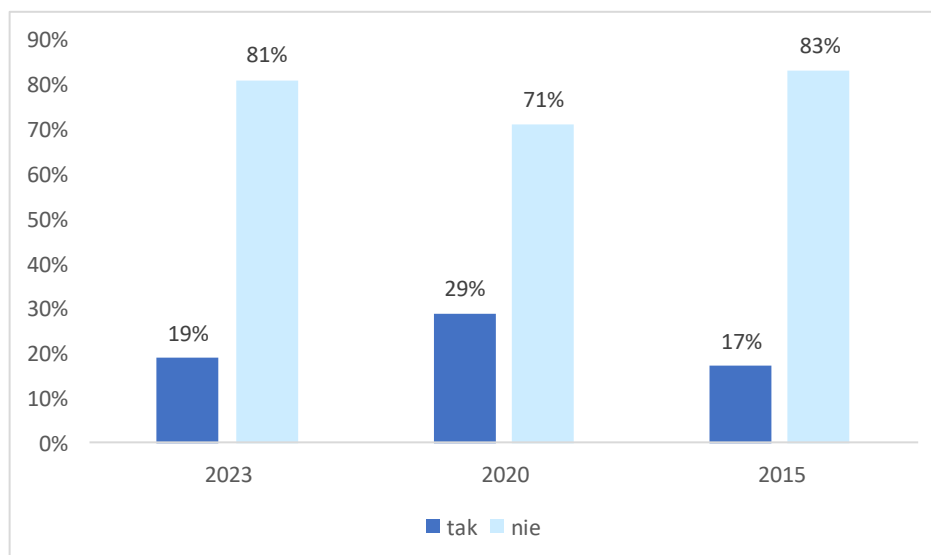
Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

Wykres 8. Czy współmałżonek/współmałżonka, partner/ka wyzywał/a, obrażał/a, krzyczał/a na Pana/Panią?

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

Wykres 8A. Czy współmałżonek/współmałżonka, partner/ka wyzywał/a, obrażał/a, krzyczał/a na Pana/Panią? - porównanie badań w latach 2015-2023

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

19% ankietowanych przyznaje, iż współmałżonek lub partner wyzywał ich, obrażał czy krzyczał. Porównując badania z 2023 i 2020 roku obserwujemy spadek o 10% liczby osób, które doświadczyły, iż małżonek/a, partner/ka wyzywał ich, obrażał czy krzyczał. Największą liczbę osób, którą współmałżonek lub partner wyzywał ich, obrażał czy krzyczał, według badań, odnotowaliśmy w 2020 roku. Wpływ na to mógł mieć fakt, iż w roku tym panowała pandemia Covid 19, a izolacja i zamknięcie w domu wpływało negatywnie na funkcjonowanie społeczeństwa.

2. 4 Przemoc w rodzinie oraz środowisku rówieśniczym dotycząca dzieci i młodzieży

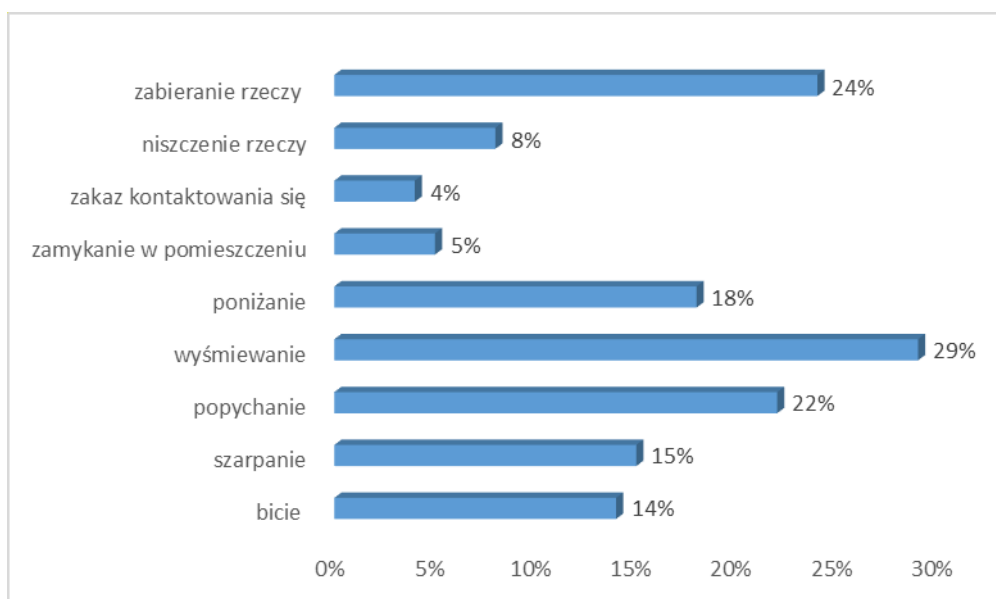
Jednym z aspektów o który zapytaliśmy uczniów w „Diagnozie problemu przemocy w gminie Gostyń” w ankietach było doznawanie przemocy w rodzinie. 63% badanych przyznaje, że nie doświadczyło żadnej formy przemocy ze strony bliskich. 37% uczniów wskazuje, iż doznało różnych form przemocy. Najczęstszą formą przemocy, którą doświadczyli młodzi ludzie było wyśmiewanie (29%), zabieranie rzeczy (24%) oraz popychanie (22%). 15% ankietowanych podało, iż byli szarpani, a 14% było bitych.

Dodatkowo zapytaliśmy czy do przemocy dochodzi w stosunku do innych członków rodziny. W pytaniach tych często obserwowaliśmy odpowiedź, iż osoba ankietowana nie spotkała się z przemocą wobec rodzeństwa czy rodziców.

Najczęstszą formą przemocy stosunku do rodzeństwa jest również wyśmiewanie (9%) oraz popychanie (7%). 6% rodzeństwa osób ankietowanych doznało szarpania, a równo po 5% zabierania rzeczy i bicia.

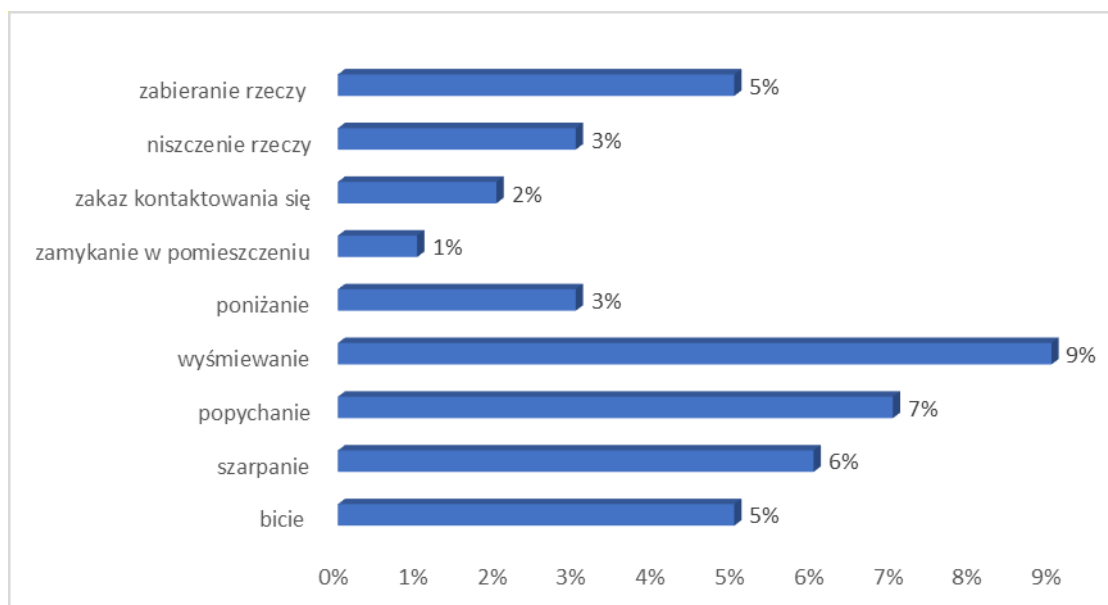
W stosunku do rodziców, 12% ankietowanych przyznaje, iż jedno z rodziców jest wyśmiewane przez drugie. 11% uważa, iż jeden rodzic poniża drugiego, 9% niszczy rzeczy, a 8% zabiera. 11% ankietowanych wskazało na przemoc fizyczną pomiędzy rodzicami poprzez bicie (2%), szarpanie (3%) oraz popychanie (6%).

**Wykres 9. Czy spotkałeś/aś się z wymienionymi formami przemocy i kogo one dotyczyły?
(formy przemocy dotyczące – mnie osobiście) ***

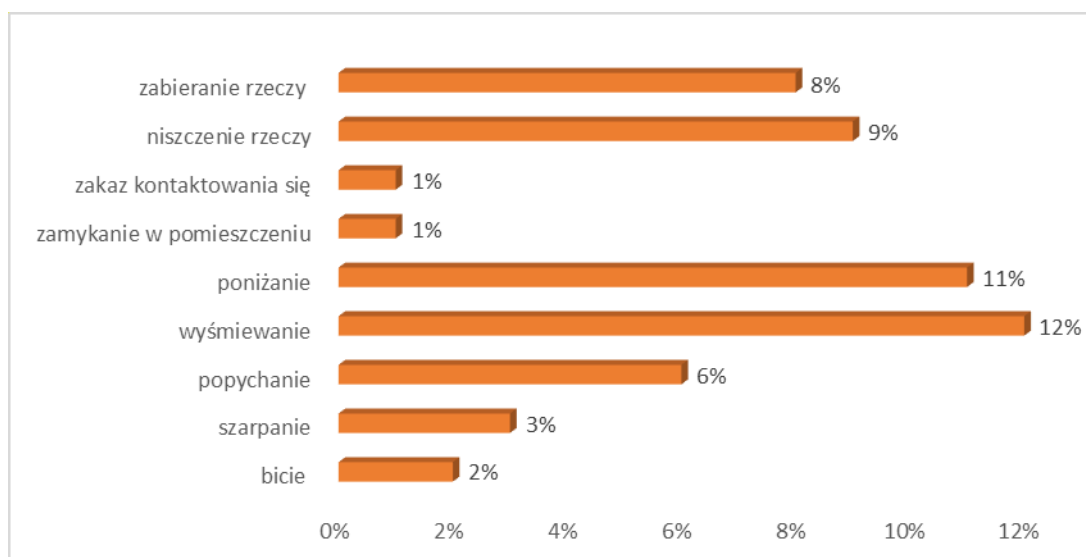
Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

Wykres 9A. Czy spotkałeś/aś się z wymienionymi formami przemocy i kogo one dotyczyły? (formy przemocy dotyczące – rodzeństwa)

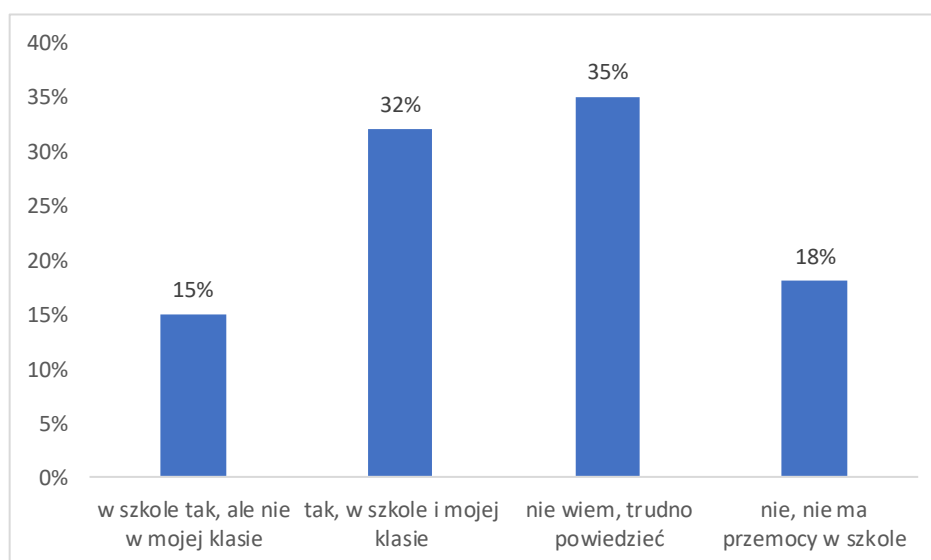
Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

Wykres 9B. Czy spotkałeś/aś się z wymienionymi formami przemocy i kogo one dotyczyły? (formy przemocy dotyczące – jednego z rodziców) *

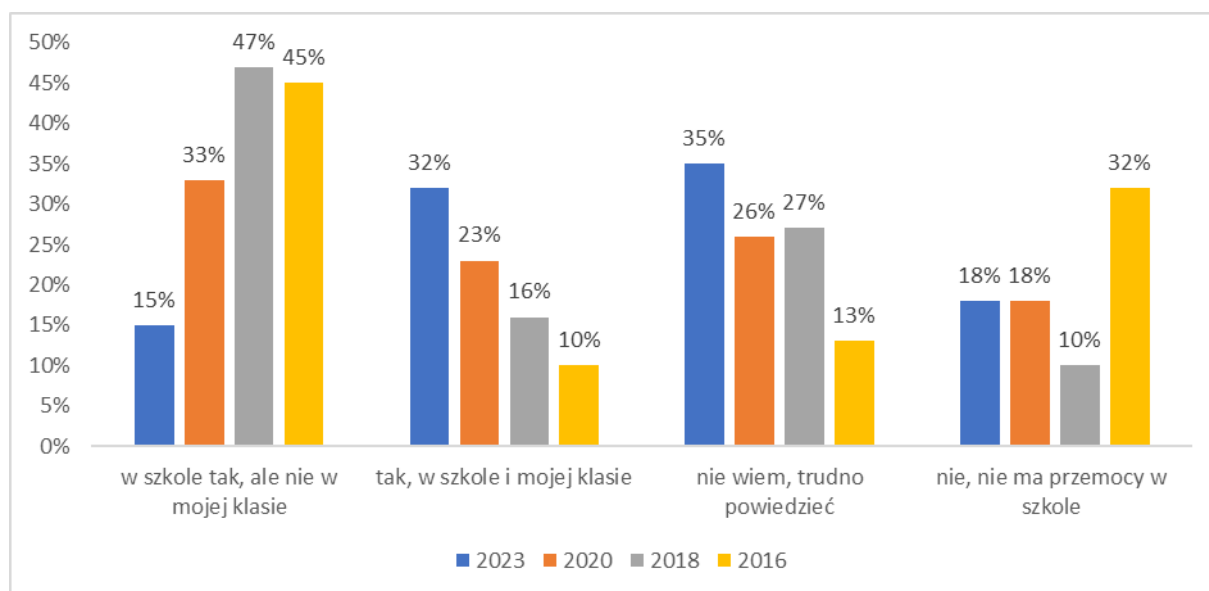
W badaniach przeprowadzonych w gminie Gostyń w 2023 roku wynika, iż 15% badanych wskazuje, że przemoc jest obecna w szkole, ale nie jego klasie, 32 % podaje, że przemoc jest obecna w jego klasie. 18% wskazuje, że w szkole nie ma przemocy a 35% ankietowanych nie ma zdania w tym temacie.

Wykres 10. Czy przemoc jest obecna w Twoim środowisku lokalnym?

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

Wykres 10A. Czy przemoc jest obecna w Twoim środowisku lokalnym?- porównanie wyników w latach 2016-2023

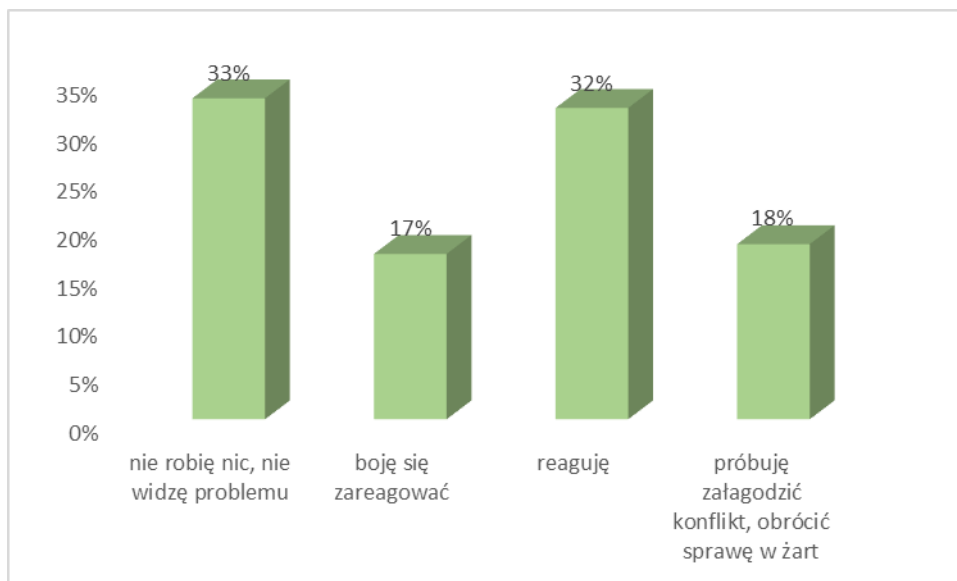

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

Porównując wyniki ankiet z 2016 roku do 2023 roku wynika, iż wzrasta liczba uczniów, którzy twierdzą, iż przemoc jest obecna w szkole i w ich klasie (z 10% do 32%). Maleje natomiast liczba uczniów, którzy przyznają, że przemoc jest w szkole, ale nie w ich klasie (z 45% do 15%).

Porównując również rok 2020 do 2023 na stałym poziomie (18%) utrzymuje się liczba uczniów, którzy mają przekonanie, że przemoc w ogóle nie ma w szkole.

Wykres 11. Jak reagujesz na akty agresji i przemocy w szkole?

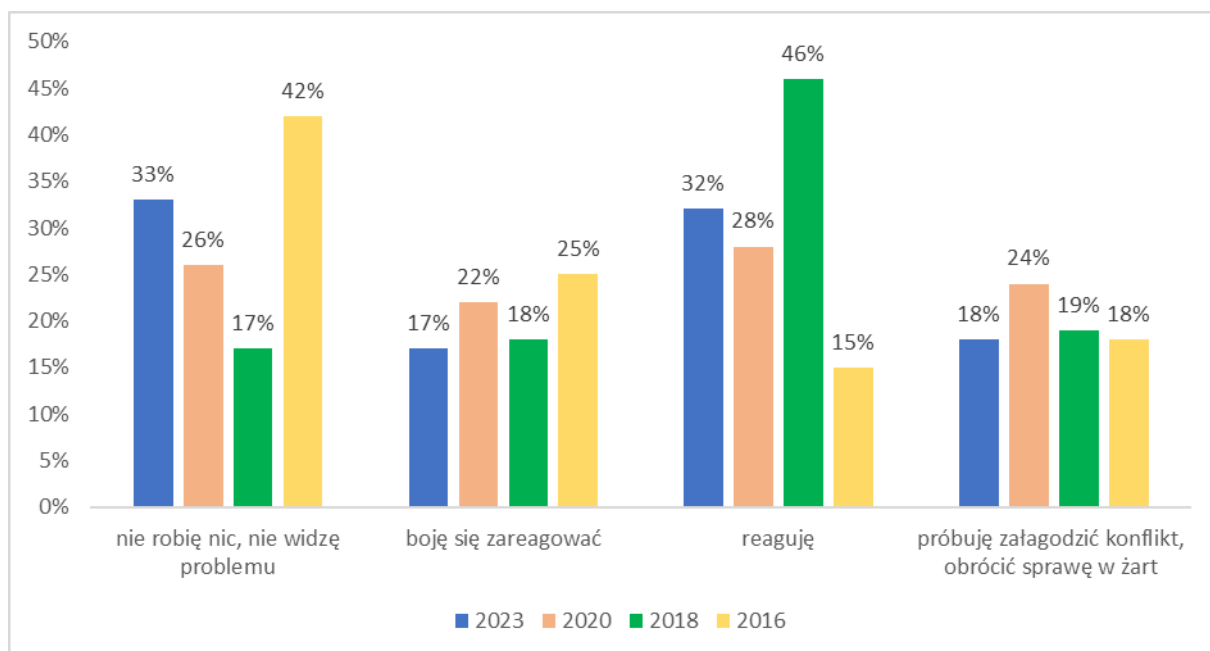

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

32% ankietowanych deklaruje, iż reaguje na akty przemocy w szkole. 33% badanych przyznaje, iż nie reaguje na akty przemocy w szkole, 17% boi się zareagować, a 18% stara się załagodzić konflikt i obrócić całą sprawę w żart.

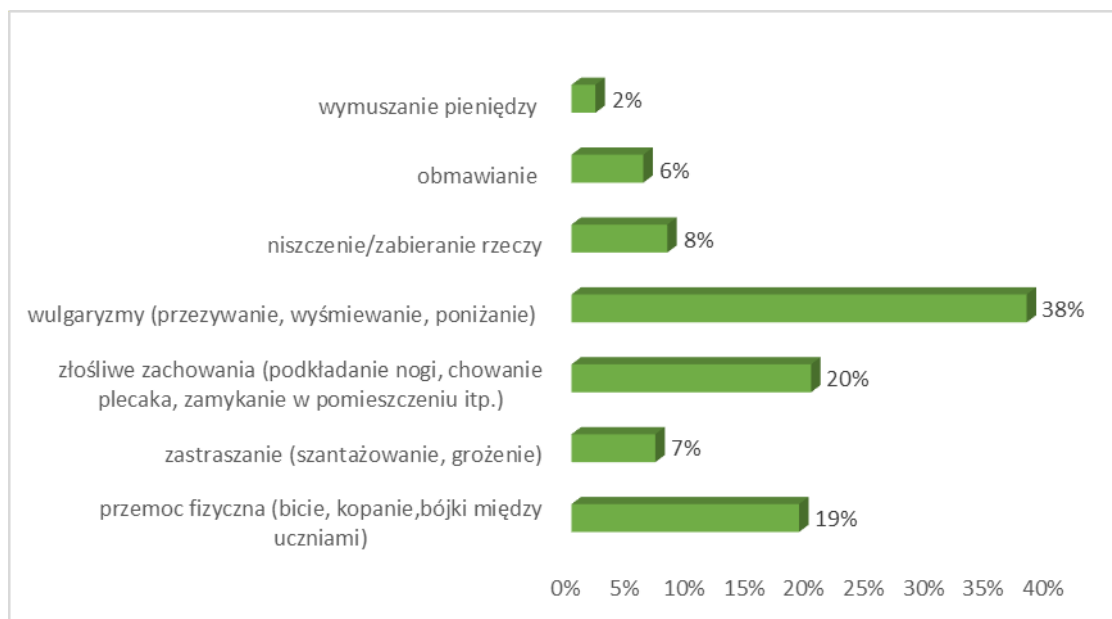
Badania przeprowadzone w 2023 roku znacznie różnią się od odpowiedzi uczniów na temat reakcji na przemoc w szkole w 2016 roku. Liczba osób, która nie widzi problemu w przemoc w rówieśniczej wzrosła w porównaniu roku 2020 do 2023 (z 26% do 33%), ale zmalała w porównaniu roku 2016 do 2023 (z 42% do 33%). Wzrasta ponownie liczba osób, które reagują na akty przemocy (z 28% do 32%). Blisko ¼ ankietowanych przyznaje, że boi się reagować na akty agresji i przemocy w szkole. Liczba ta utrzymuje się tu od kilka lat na podobnym poziomie.

Wykres 11A. Jak reagujesz na akty agresji i przemocy w szkole?- porównanie wyników w latach 2016-2023

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

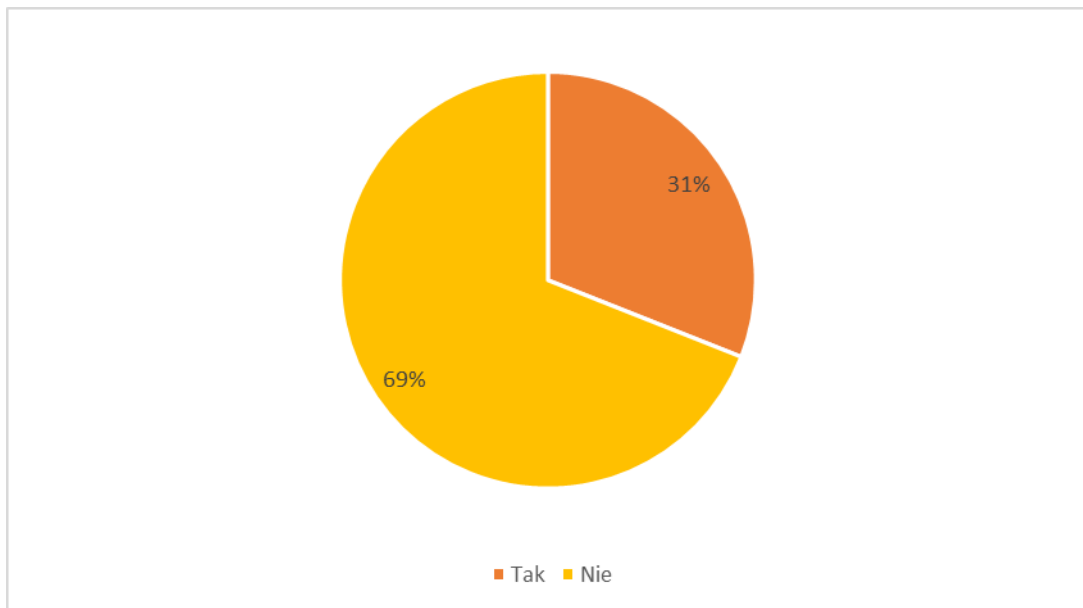
Wykres 12. Z jakim rodzajem zachowań przemocowych spotykasz się najczęściej ?

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

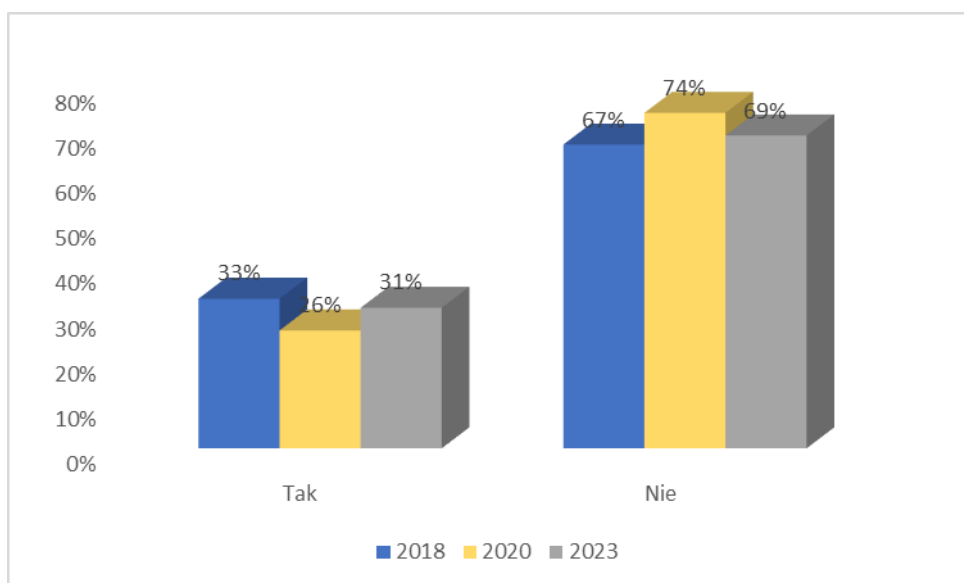
38% uczniów deklaruje, iż najczęściej spotyka się wulgaryzmami pod swoim adresem. 1/5 badanych potwierdza, że doświadczyła złośliwych zachowań od swoich rówieśników. 19% ankietowanych wskazuje, iż doświadczyła przemocy fizycznej.

Wykres 13. Czy w ciągu minionego roku byłeś ofiarą zachowań agresywnych ?

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

**Wykres 13A. Czy w ciągu minionego roku byłeś ofiarą zachowań agresywnych ?
- porównanie wyników w latach 2018-2023**

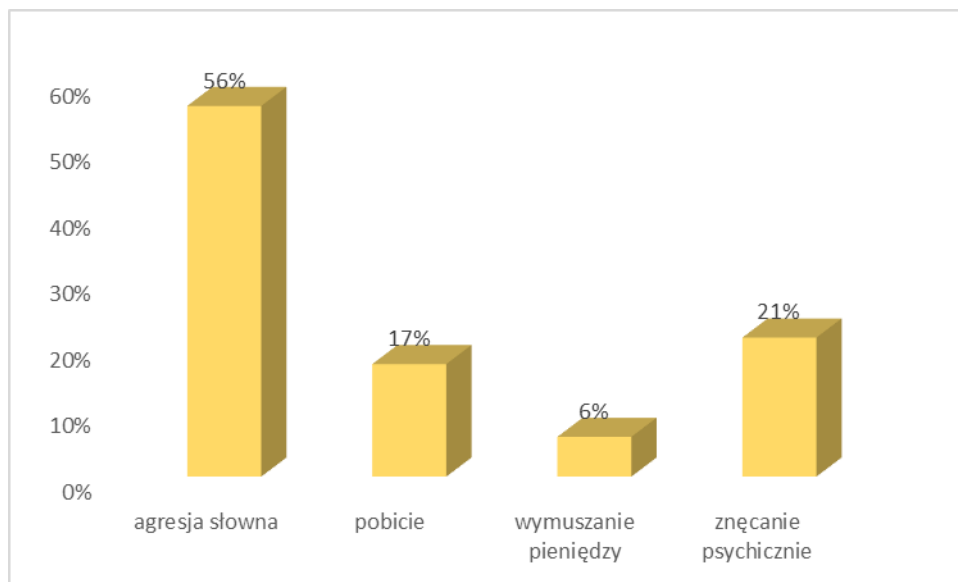
Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

31% ankietowanych przyznaje, iż w ciągu ostatniego roku doznało zachowań agresywnych, to o 5% więcej niż podczas badań przeprowadzonych w 2020 roku, a o 2% mniej niż w 2018 roku. Spadek liczby osób, które były ofiarą zachowań agresywnych o 5% w 2020 roku spowodowany był pandemią COVID 19 i izolacją uczniów.

Z badań wynika, że mniej dziewcząt zaznało przemocy od kolegów czy koleżanek (42% w stosunku do 58%). Do największej liczby zachowań agresywnych dochodzi w przedziale wiekowym od 13 do 14 lat (64%).

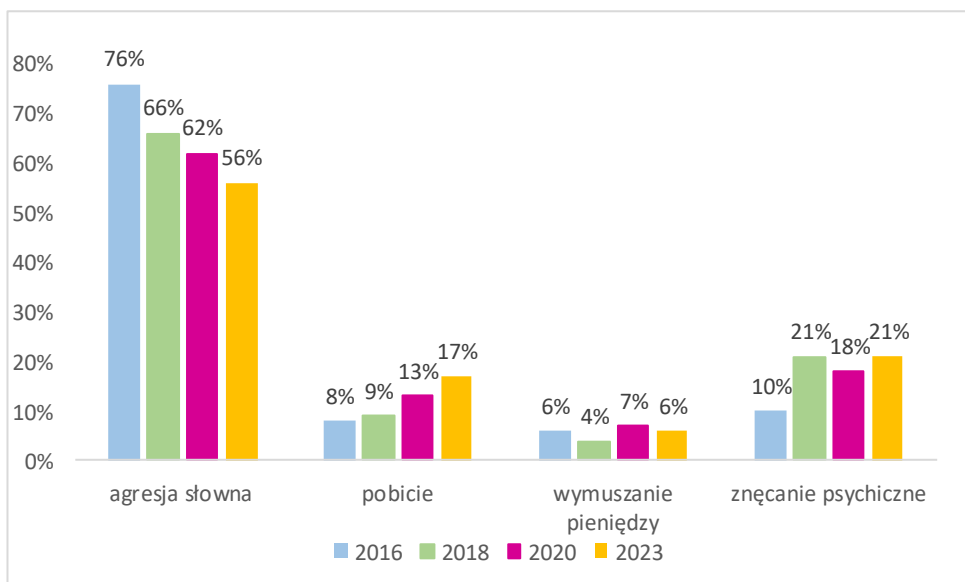
56% badanych wskazuje, że zachowaniem agresywnym, jakiego doświadczyli, była agresja słowna, 17%, wskazywało na pobicie a 6% było ofiarą wyłudzeń. 1/5 uczniów (21%) podała, iż znęcano się nad nimi psychicznie.

Wykres 14. Jaki był to rodzaj przemocy?

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

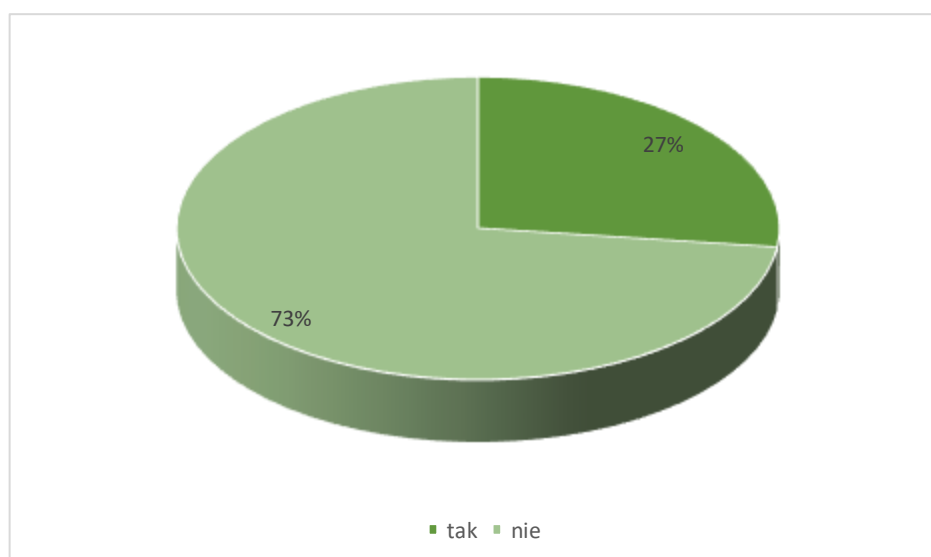
Wykres 14A. Jaki był to rodzaj przemocy?- porównanie wyników w latach 2016-2023

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

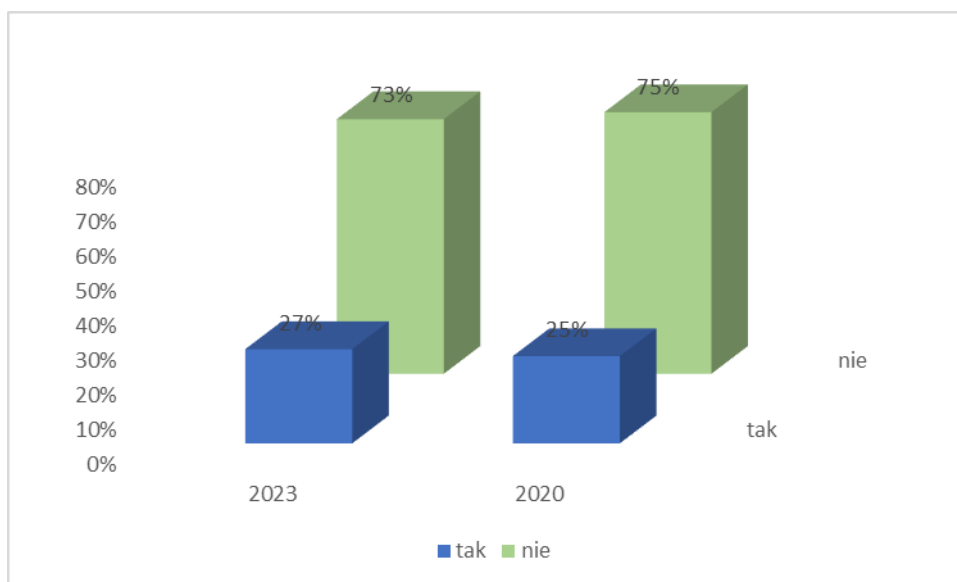
Porównując wyniki badań na przełomie kilku lat zaobserwować możemy spadek agresji słownej wśród uczniów (z 76% do 56%). Wzrasta natomiast liczba ankietowanych, która deklaruje, iż doświadcza od swoich rówieśników przemocy psychicznej (z 10% do 21%) oraz pobicia (z 8% do 17%).

Wykres 15. Czy w ciągu ostatniego roku byłeś sprawcą zachowań przemocowych w stosunku do swoich rówieśników?

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

Wykres 15A. Czy w ciągu ostatniego roku byłeś sprawcą zachowań przemocowych w stosunku do swoich rówieśników? – porównanie wyników 2020 i 2023

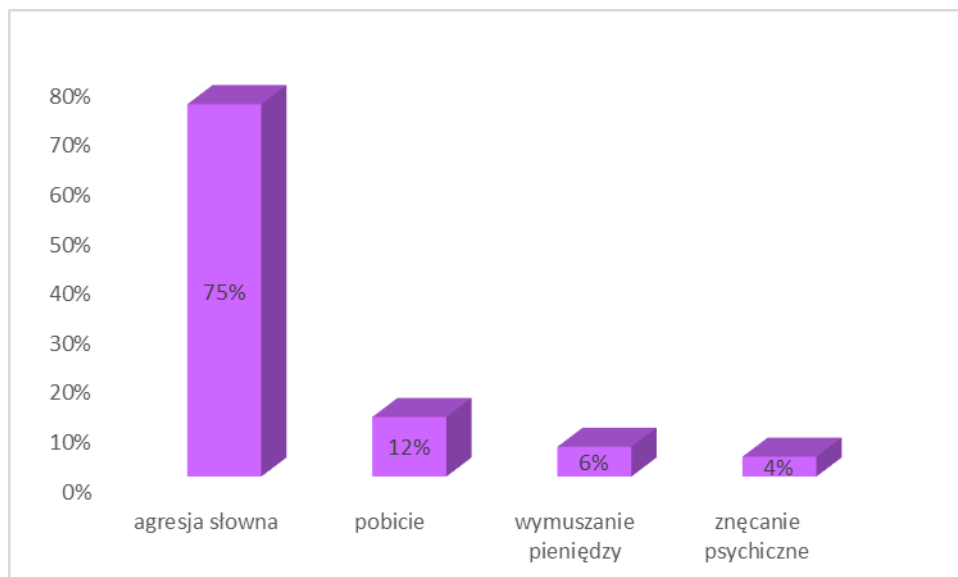

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

27% ankietowanych przyznaje, iż w ciągu ostatniego roku była sprawcą zachowań przemocowych w stosunku do swoich rówieśników, to wzrost o 2% w stosunku do badań przeprowadzonych w 2020 roku.

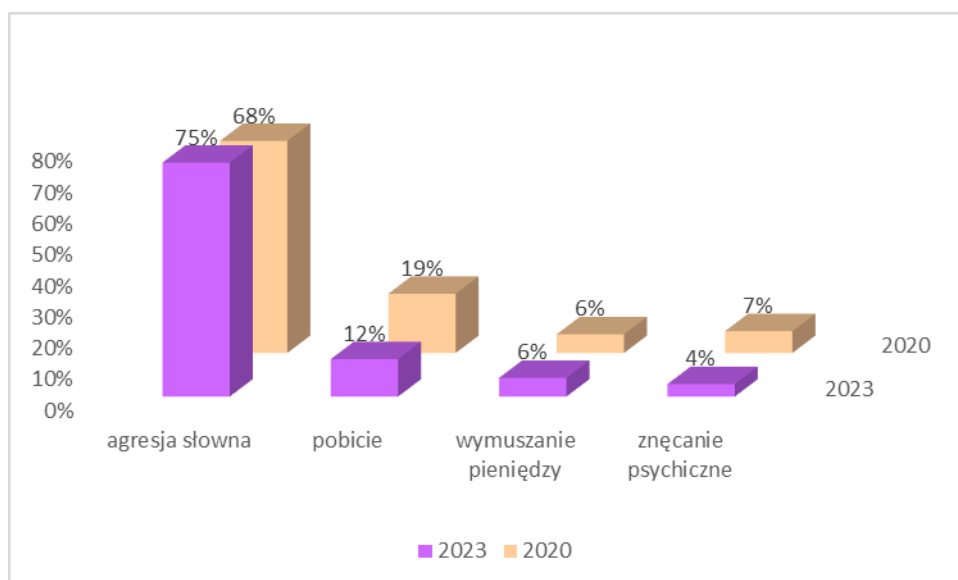
Wśród osób, które deklarowały, iż stosują zachowania przemocowe wobec rówieśników, przeważa liczba osób (75%), które stosowały wobec swoich rówieśników agresję słowną. 12% deklaruje, iż dopuściło się pobicia, 6% wymuszania pieniędzy, a 4% znęcało się psychicznie. Porównując wyniki ankiet z 2020 roku do 2023 roku wynika, iż wzrasta liczba uczniów, którzy twierdzą, iż stosują wobec swoich rówieśników agresję słowną (z 68% do 75%). Maleje natomiast liczba uczniów, którzy deklarują, iż pobili swoich rówieśników (z 19% do 12%).

Wykres 16. Jeżeli tak, jaki to był rodzaj przemocy?

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

Wykres 16A. Jeżeli tak, jaki to był rodzaj przemocy? – porównanie wyników 2020 i 2023

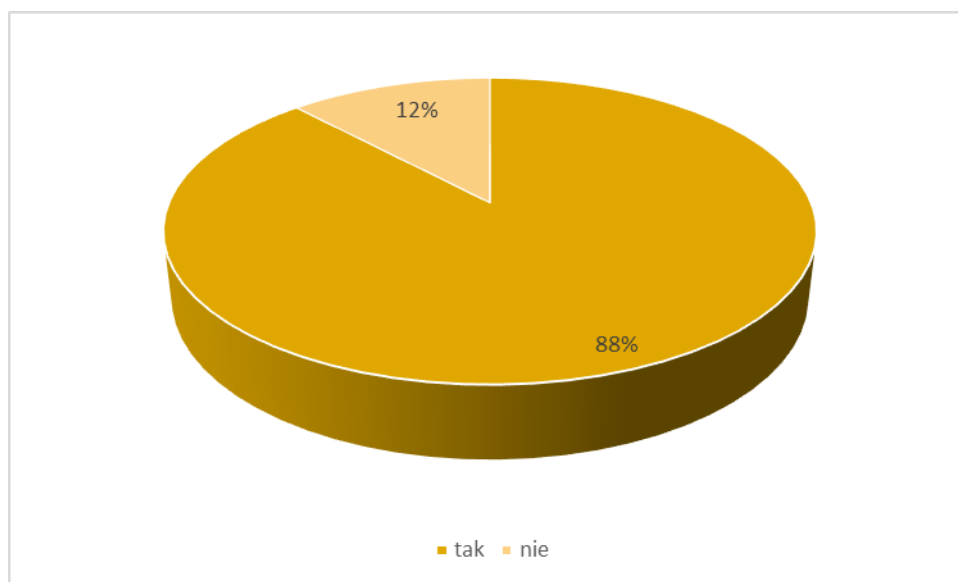

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

W ostatnich latach zwiększa się natężenie agresji z wykorzystaniem mediów elektronicznych. Może przybierać ona różne formy, od nieprzyjemnych SMS-ów lub e-maili, przez zamieszczanie w sieci ośmieszających zdjęć lub filmików, aż po upublicznianie prywatnych materiałów, np. listów lub zdjęć.

W kolejnym pytaniu zapytaliśmy uczniów czy znane jest im zjawisko cyberprzemocy. 88% ankietowanych słyszało o zjawisku cyberprzemocy. 12% podaje, iż definicja przemocy internetowej nie jest im znana. Obserwując ostatnie 3 lata możemy zauważyć, że wzrasta świadomość młodych ludzi na temat zjawiska cyberprzemocy (z 78% do 88%). Najliczniejszą grupą która nie miała wiedzy na temat zjawiska cyberprzemocy byli uczniowie w wieku 15-17 lat (75%).

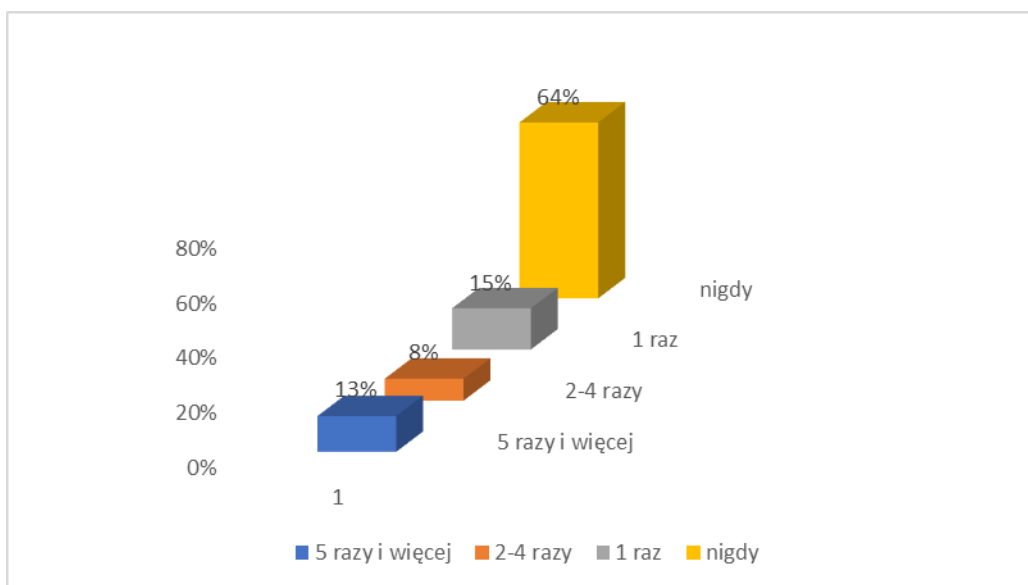
Wykres 17. Czy słyszałeś/aś o zjawisku cyberprzemocy?

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

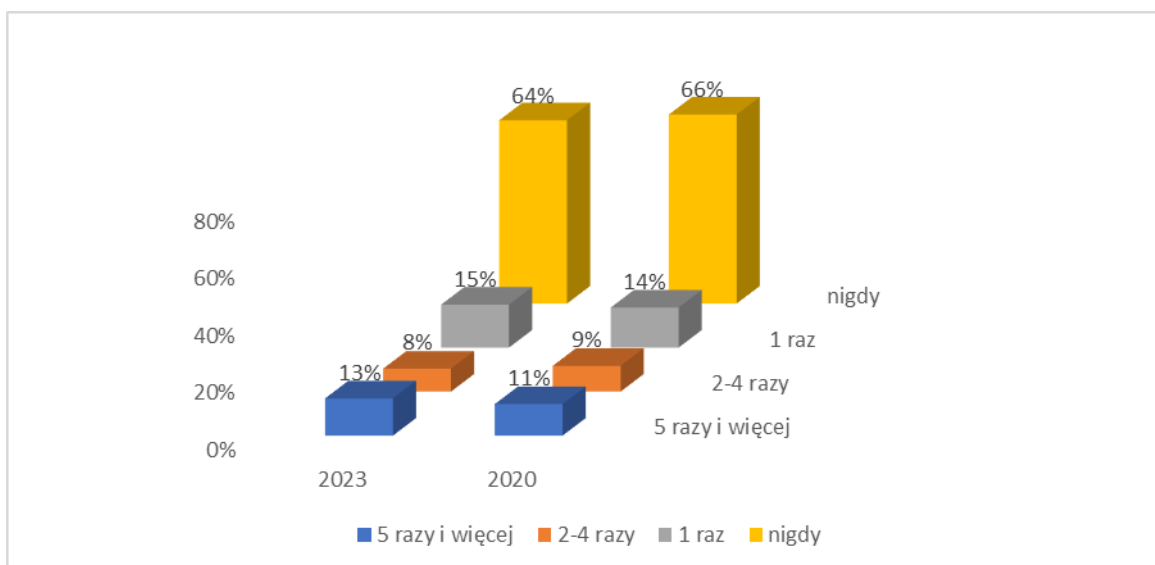
64% badanych twierdzi, iż nie zdarzyło im się komentować wypowiedzi innych na forum internetowym aby ośmieszać/sprawić komuś przykrość. 36% przyznaje, iż zdarzyło im się dokonać takiego czynu, w tym 13% uczniów wskazuje, iż zrobiła to co najmniej 5 razy. 15 % ankietowanych podaje, iż zdarzyło im się to tylko 1 raz. Obserwując ostatnie 3 lata możemy zauważyć, że nieznacznie wzrosła liczba osób, którym zdarzyło się komentować wypowiedzi innych na forum internetowym aby ośmieszać/sprawić komuś przykrość (z 34% do 36%).

Wykres 18. Czy zdarzyło Ci się komentować wypowiedzi na forum internetowym, żeby ośmieszać/sprawić przykrość innej osobie ?

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

Wykres 18A. Czy zdarzyło Ci się komentować wypowiedzi na forum internetowym, żeby ośmieszać/sprawić przykrość innej osobie ? - porównanie badań w latach 2020 – 2023

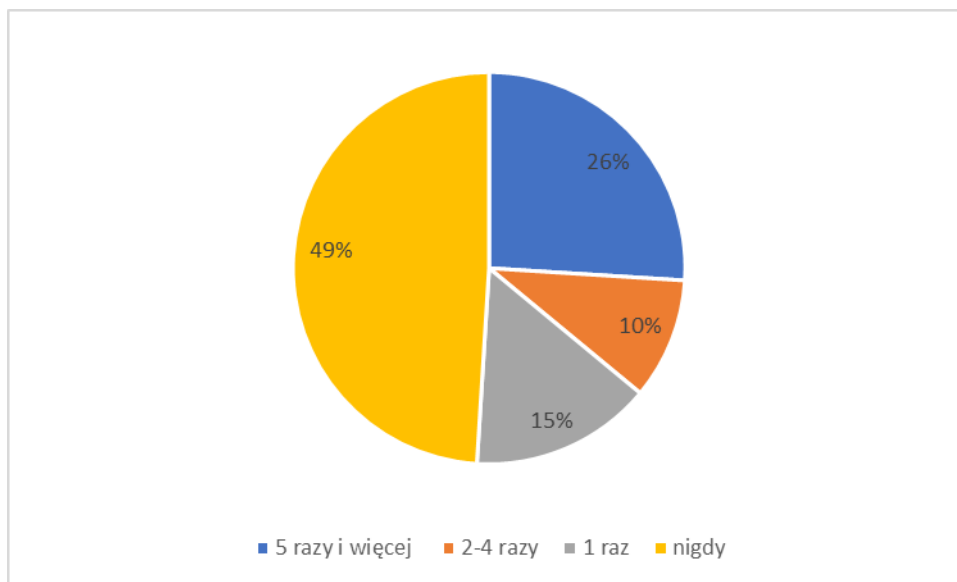

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

Wśród osób, które odpowiedziały twierdząco na pytanie przeważały dziewczyny (53%). Natomiast do największej liczby komentowania wypowiedzi na forum internetowym, aby ośmieszyć/ sprawić komuś przykrość dochodzi w przedziale wiekowym od 13 do 14 lat (53%).

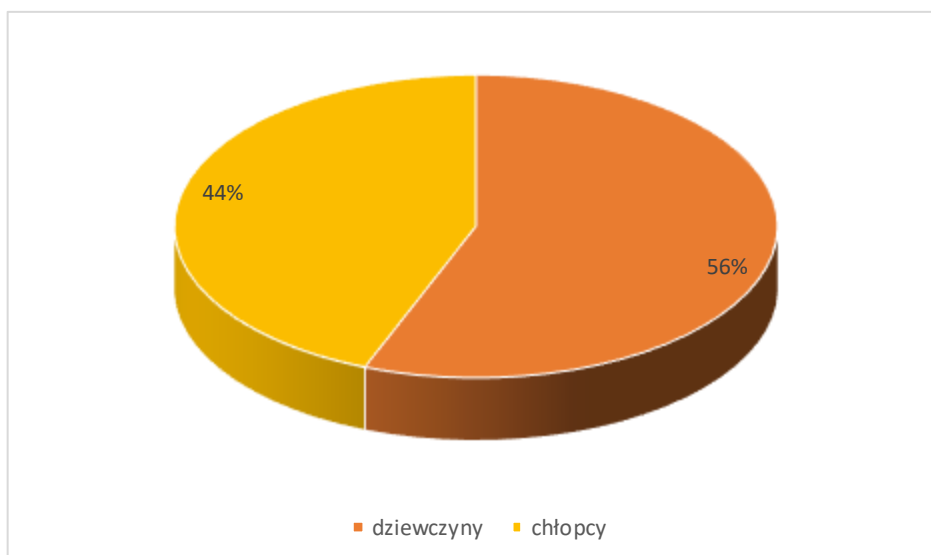
Ponad połowa (51%) ankietowanych przyznała, iż nie zdarzyło im się wyzywać, obrażać inne osoby na czacie, komunikatorze internetowym. 26% badanych deklaruje, iż zdarzyło im się to więcej niż 5 razy. Wśród osób, które wyzywają i obrażają inne osoby na czacie czy komunikatorze internetowym dominują dziewczęta (56% do 44%).

Wykres 19. Czy zdarzyło Ci się wyzywać, obrażać inne osoby na czacie, komunikatorze internetowym?

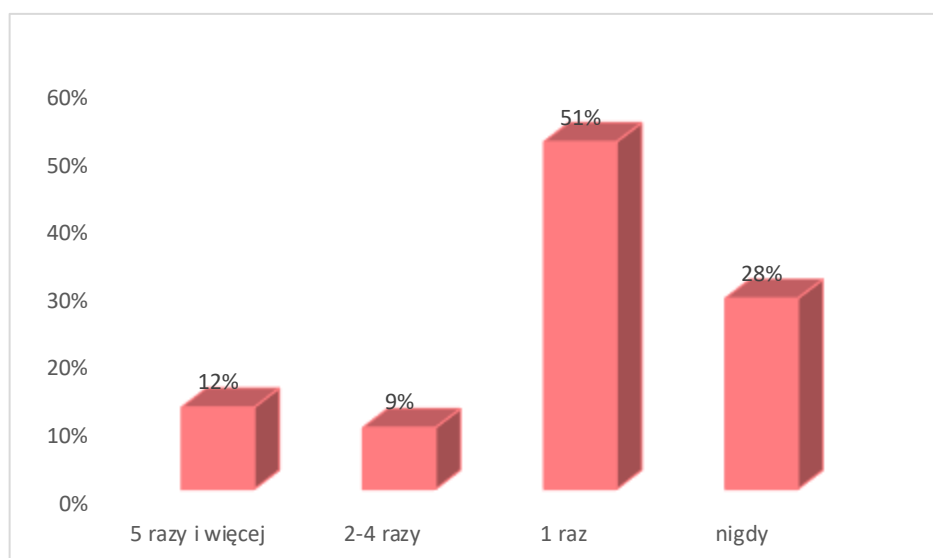
Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

Wykres 19A. Czy zdarzyło Ci się wyzywać, obrażać inne osoby na czacie, komunikatorze internetowym? – podział na płeć

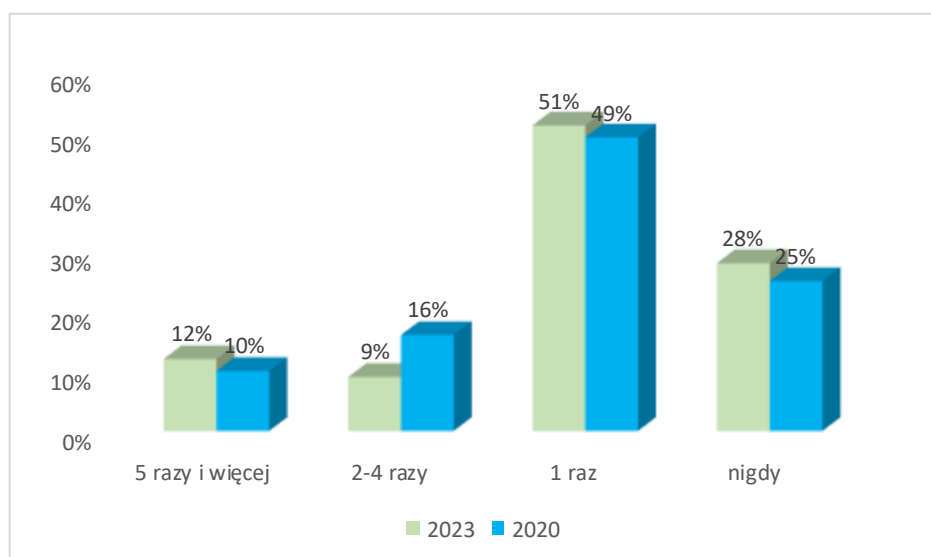
Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

Wykres 20. Czy zdarzyło Ci się umieścić/rozesłać znajomym w Internecie zdjęcie przedstawiające inne osoby w niekorzystnej sytuacji?

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

Wykres 20A. Czy zdarzyło Ci się umieścić/rozesłać znajomym w Internecie zdjęcie przedstawiające inne osoby w niekorzystnej sytuacji? – porównanie badań w latach 2020 – 2023

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

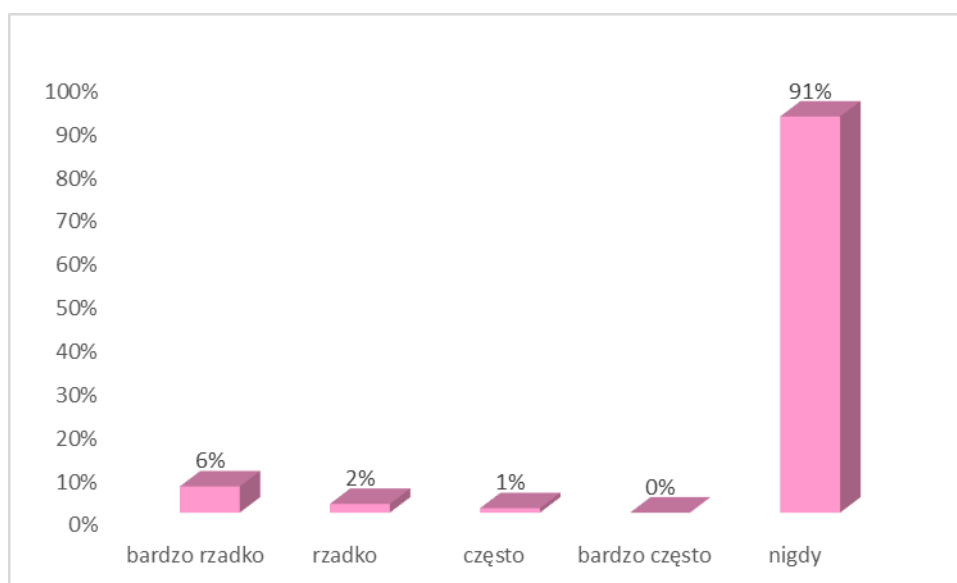
Połowa (51%) ankietowanych deklaruje, iż zdarzyło im się jeden raz umieścić/rozesłać w Internecie zdjęcia przedstawiające inne osoby w niekorzystnej sytuacji. 28% ankietowanych przyznaje, że nigdy im się nie zdarzyło takie zachowanie. 9% badanych przyznaje, iż zdarzyło im

się umieścić/rozesłać w Internecie zdjęcia przedstawiające inne osoby w niekorzystnej sytuacji 2-4 razy. 12% badanych uczniów dopuściła się takiego zachowania.

2. 5 Przemoc wobec osób starszych i z niepełnosprawnością

Przemoc, zarówno fizyczna, jak i psychiczna, bardzo często skierowana jest do osób słabszych, które nie potrafią same skutecznie się obronić przed sprawcą. Szczególnie narażonymi na przemoc grupami, poza dziećmi i młodzieżą, są osoby starsze i niepełnosprawne.

Wykres 21. Jak często w Pana/Pani rodzinie lub środowisku miała miejsce przemoc wobec osób starszych?

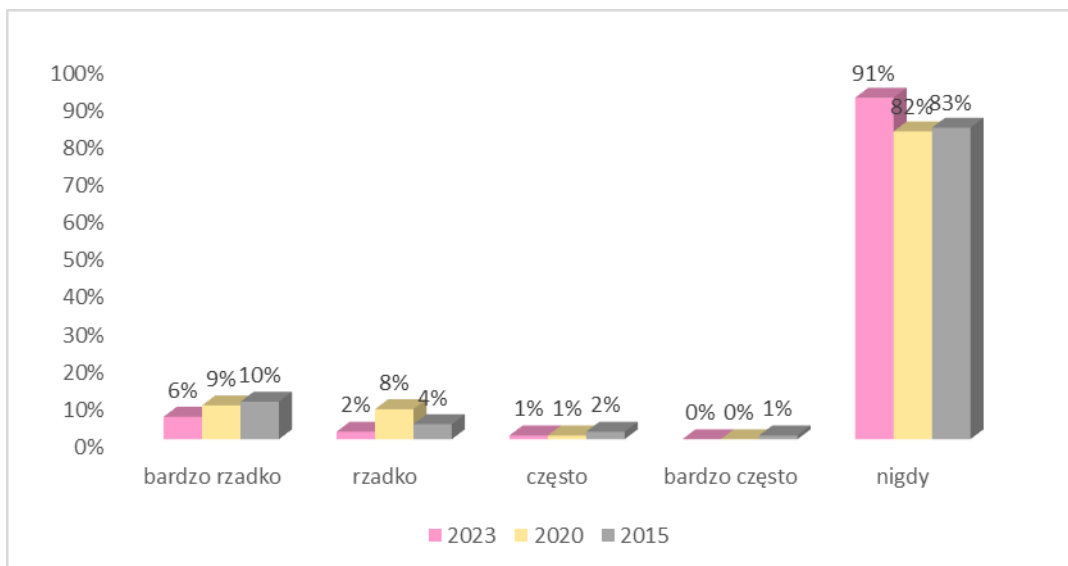

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

91% ankietowanych deklaruje, iż w ich rodzinach lub środowisku nie dochodziło nigdy do przemocy wobec osób starszych. Respondentów, którzy przyznali, że w ich rodzinie lub środowisku miała miejsce kiedykolwiek przemoc wobec osób starszych, zapytano, jak często do tej przemocy dochodziło. 6% ankietowanych przyznało, iż sytuacje takie miały miejsce bardzo rzadko, a 2% deklarowało, iż tego typu przemoc miała miejsce rzadko. 1% badanych przyznało, iż sytuacje takie zdarzyły się często. Porównując badania w latach 2015-2023 obserwujemy spadek o 9% liczby osób, które deklarują, iż w ich rodzinach lub środowisku nie dochodziło nigdy do przemocy wobec osób starszych

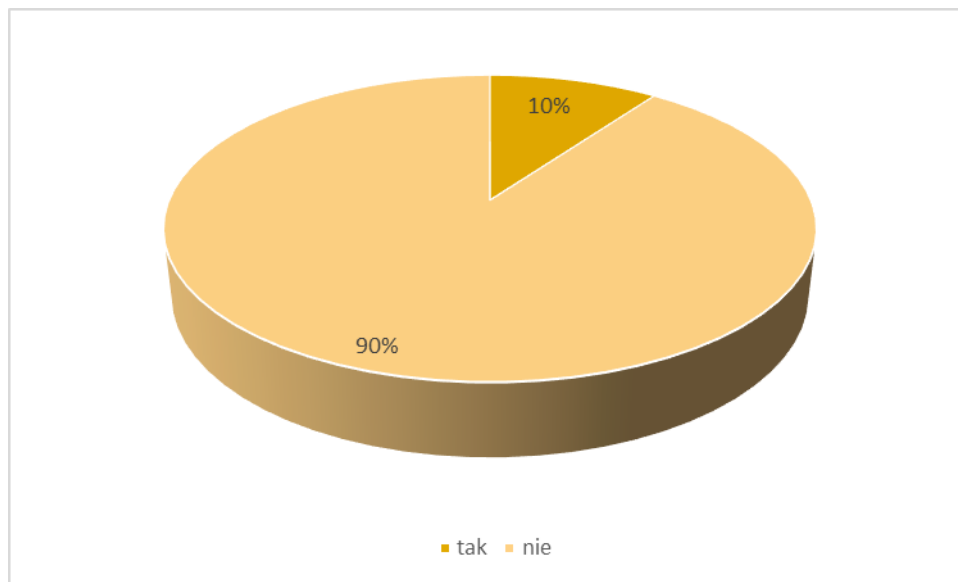
10% badanych deklaruje, że była świadkiem przejawów przemocy wobec osób starszych.

Wykres 21A. Jak często w Pana/Pani rodzinie lub środowisku miała miejsce przemoc wobec osób starszych? - porównanie badań w latach 2015-2023

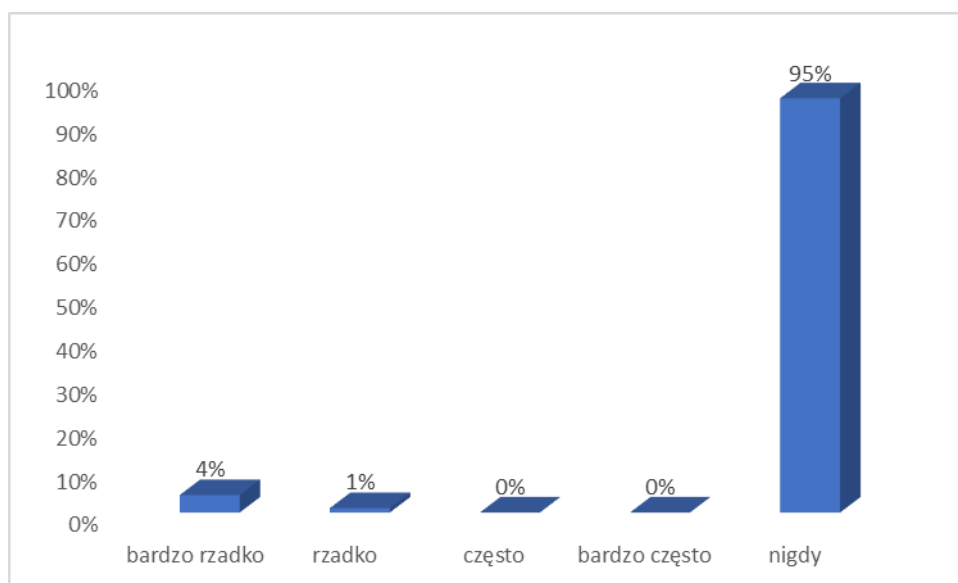
Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

Wykres 22. Czy kiedykolwiek był/a Pan/Pani świadkiem przemocy wobec osób starszych?

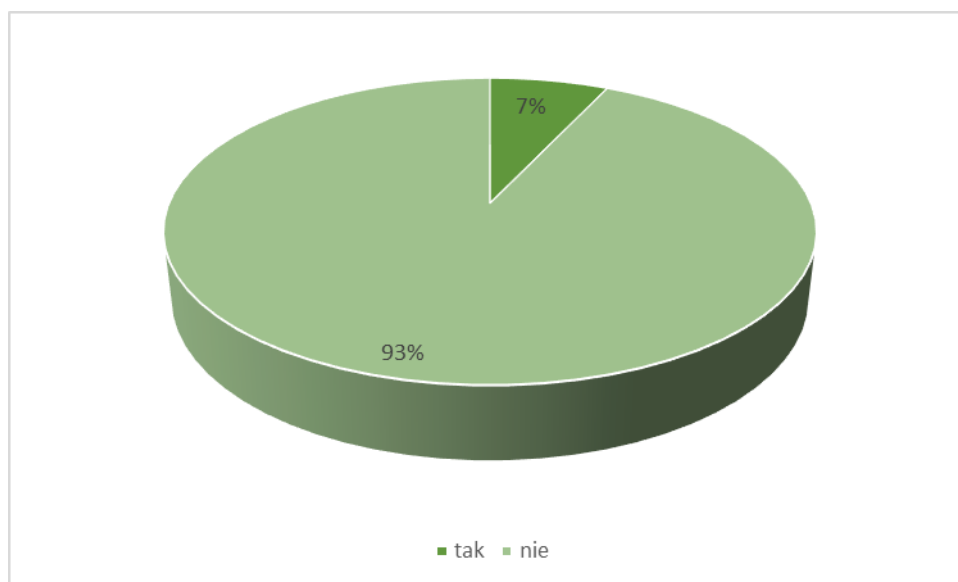
Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

Wykres 23. Jak często w Pana/Pani rodzinie lub środowisku miała miejsce przemoc wobec osób niepełnosprawnych

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

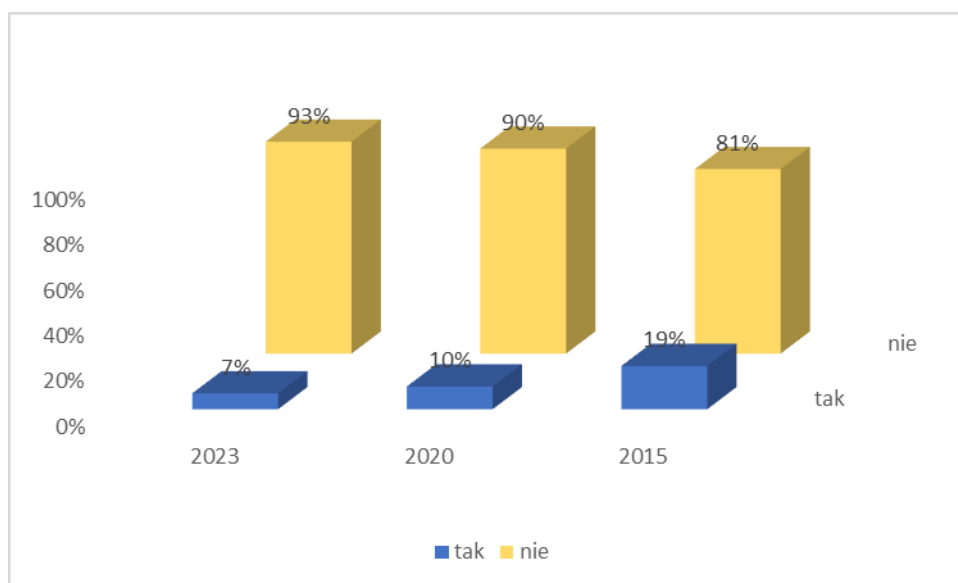
Wykres 24. Czy kiedykolwiek był/a Pan/Pani świadkiem przemocy wobec osób z niepełnosprawnością ?

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

7% badanych deklaruje, iż było świadkiem przejawów przemocy wobec osób niepełnosprawnych. 92% podało, iż nigdy nie było świadkiem takich sytuacji. Porównując badania z 2015 i 2023 roku obserwujemy spadek liczby osób, które były świadkiem przemocy wobec osób niepełnosprawnych o 12%.

Wykres 25. Czy kiedykolwiek był/a Pan/Pani świadkiem przemocy wobec osób z niepełnosprawnością ? - porównanie badań w latach 2015-2023

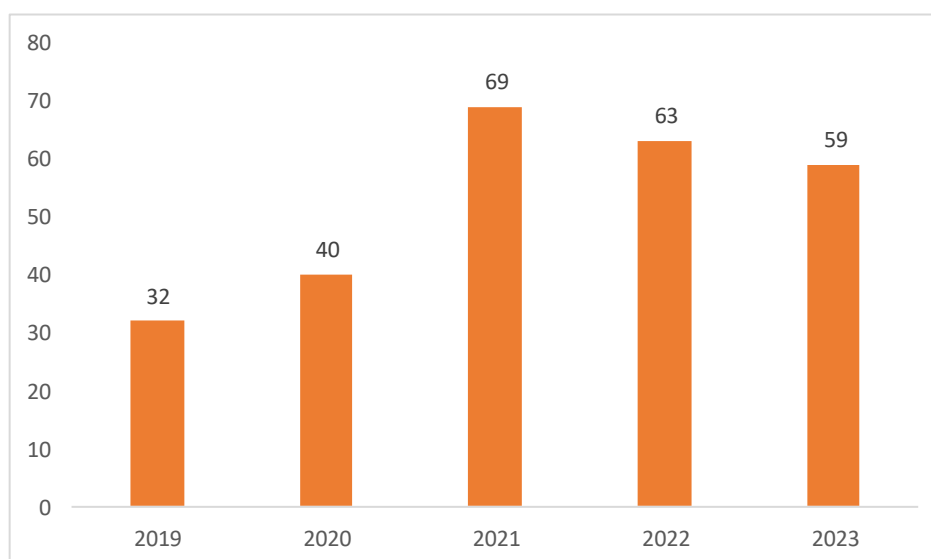

Źródło: „Diagnoza problemu przemocy w gminie Gostyń”, Urząd Miejski w Gostyniu, 2023 rok

2. 6 Skala zjawiska przemocy w gminie Gostyń

Poniższy wykres prezentuje zastosowanie procedury „Niebieskiej Karty” na przełomie lat 2019-2023 (stan na dzień 30 listopada 2023 roku).

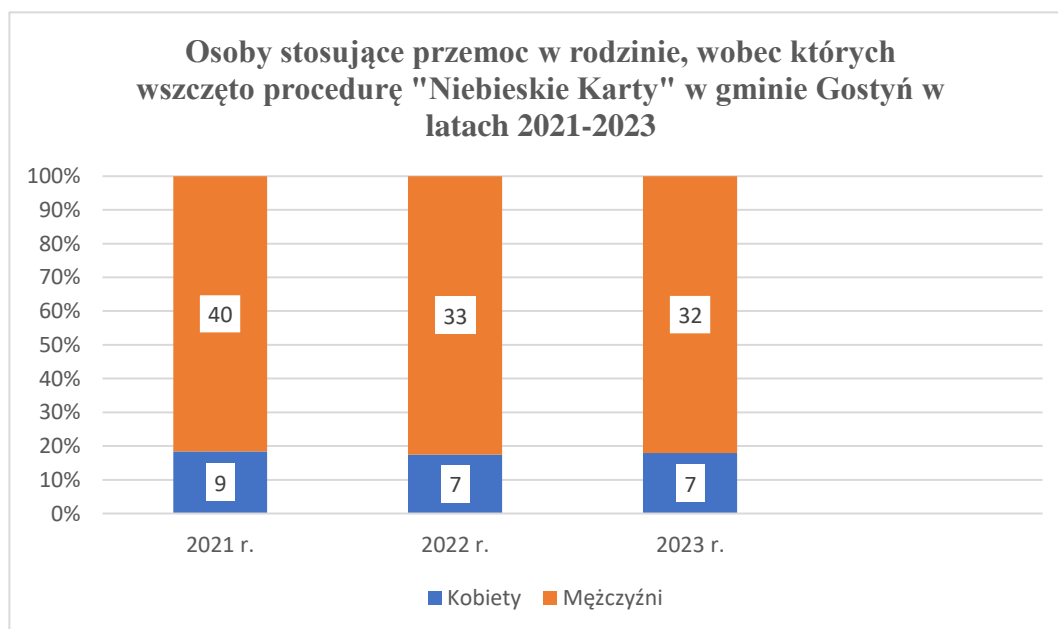
Wykres 26. Liczba procedury Niebieskich Kart w gminie Gostyń w latach 2019 – 2023 (stan na 30 listopada 2023)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Gostyniu

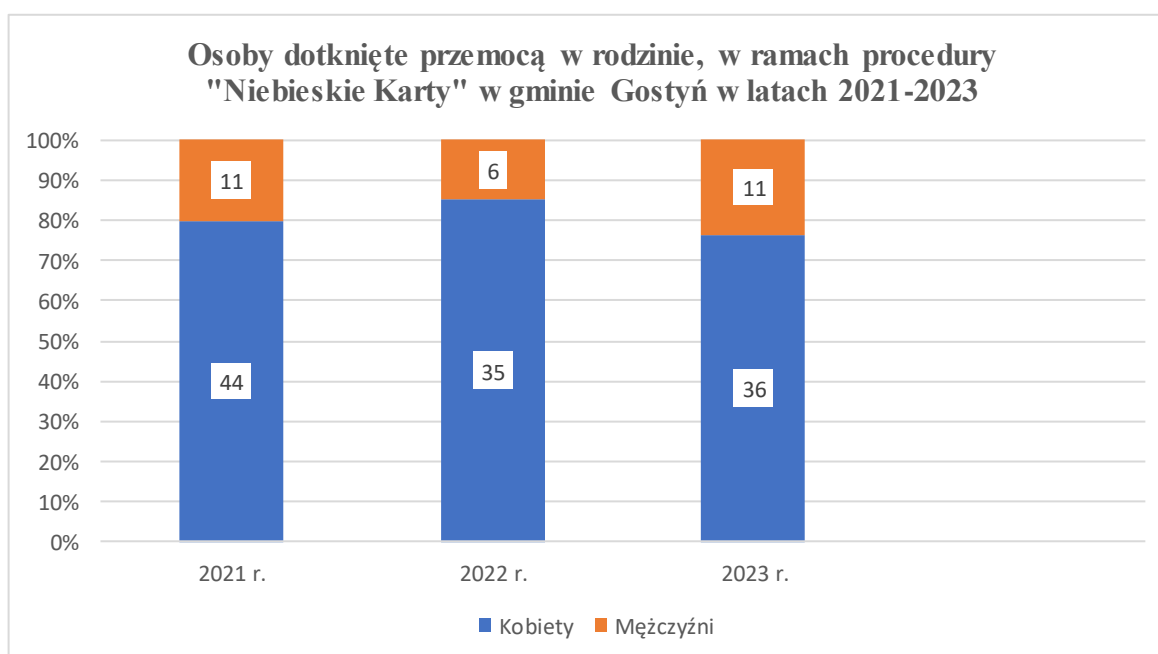
Porównując liczbę Niebieskich Kart w 2019 roku z ich liczbą w 2023 roku, widać, że nastąpił gwałtowny wzrost przypadków zastosowania powyższej procedury podczas interwencji domowych. Od 2021 roku obserwujemy liczbę procedury „Niebieskie Karty” zakładanych na terenie gminy Gostyń na podobnym poziomie.

Wykres 27. Liczba osób stosujących przemoc domową, wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” w latach 2021-2023 (stan na 30 listopada 2023)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Gostyniu

Wykres 28. Liczba osób doznających przemocy domowej, w ramach procedury „Niebieskie Karty” w latach 2021-2023 (stan na 30 listopada 2023)

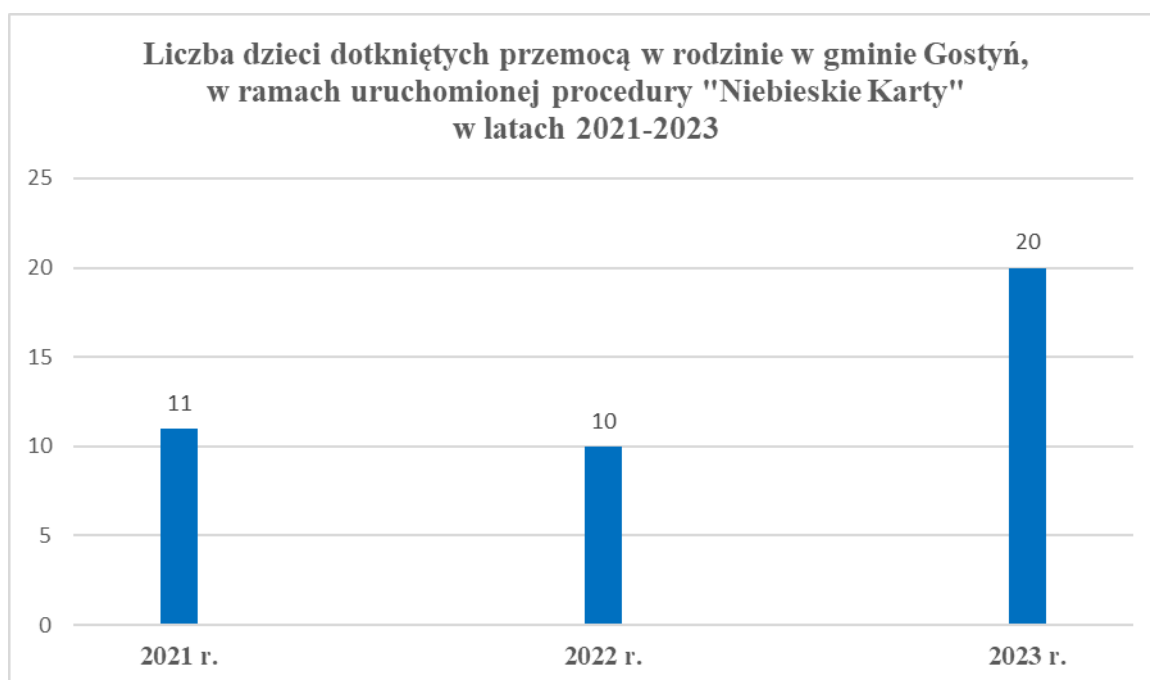

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Gostyniu

Analizując dane, związane z realizacją procedury „Niebieskie Karty” z okresu ostatnich trzech lat, możemy zauważyć, iż osobami najczęściej doznającymi przemocy domowej są kobiety. W 2023 roku obserwujemy jednak ponowny wzrost liczby mężczyzn, którzy byli osobami doznającymi przemocy domowej.

Niewątpliwie bardzo niepokojącym zjawiskiem w gminie Gostyń jest rosnąca liczba dzieci dotkniętych przemocą, co potwierdza realizacja procedury „Niebieskie Karty”. Porównując rok 2022 do roku 2023 liczba dzieci doznających przemocy w ramach procedury „Niebieskie Karty” wzrosła o połowę.

Wykres 29. Liczba dzieci dotkniętych przemocą w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty” w latach 2021-2023 (stan na 30 listopada 2023)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Gostyniu

4. Tendencje i wnioski

Tendencja: Z przeprowadzonych badań wśród mieszkańców gminy Gostyń wynika, iż 13% respondentów przyznało, że małżonek/ka, partner/ka popychał, szarpał ich podczas kłótni. Kolejnym 10% ankietowanym w naszym badaniu zdarzyło się to raz lub dwa razy, a 3% zostało popychanych przez współmałżonka lub partnera kilka razy. Zdecydowana większość respondentów (89%) deklaruje, że nigdy nie zostało uderzonych przez współmałżonka czy partnera. Kolejnym 9% ankietowanym w naszym badaniu zdarzyło się to raz lub dwa razy, a 2% zostało uderzonych przez

współmałżonka lub partnera kilka razy. Analizując ostatnie trzy lata, obserwujemy wzrost liczby osób, które zostały uderzone przez partnera/ka podczas kłótni (z 8% do 11%)

Wniosek: Wskazane jest dalsze systematyczne informowanie i podnoszenie świadomości społeczności lokalnej o występującym problemie przemocy domowej. Ponadto istotne jest właściwe rozpoznanie występowania przemocy domowej przez przedstawicieli służb i podmiotów oraz ich szybkie reagowanie. Wsparcie rodziny dotkniętej przemocą nadal powinno odbywać się poprzez interdyscyplinarne działania służb i udzielanie właściwej pomocy. Pracując z rodziną zagrożoną lub doznającą przemocy, stawia się na kompleksowe podejście do rozwiązania problemu przemocy w rodzinie. W obszarze tym gmina posiada specjalistów pracujących w różnych jednostkach i podmiotach, których regularne podnoszenie wiedzy poprzez szereg szkoleń jest niewątpliwie wskazane w celu wsparcia rodzin borykających się lub zagrożonych problemem przemocy domowej. Dopasowanie oferty usług do każdego członka rodziny, monitorowanie wdrażanych działań pomocowych i ścisła współpraca specjalistów, wspierających rodzinę w wyjściu z trudnej sytuacji, stanowi właściwy kierunek do zatrzymania przemocy domowej.

Tendencja: Od 2021 roku obserwujemy w gminie Gostyń liczbę zakładanych procedur „Niebieskie Karty” na podobnym poziomie.

Wniosek: Skala zjawiska nie maleje, co może świadczyć o większej świadomości wśród mieszkańców o konieczności reagowania na przemoc domową, jak również o większych kompetencjach i umiejętnościach służb uprawnionych do wszczynania procedury „Niebieskie Karty” oraz właściwym rozpoznaniu zjawiska przemocy. Należy nadal podejmować zintensyfikowane działania informacyjno-edukacyjne o realizacji obowiązku prawnego, szczególnie wśród przedstawicieli ochrony zdrowia. Istotną rolę w tejże kwestii pełni Zespół Interdyscyplinarny, koordynując działania podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy.

Tendencja: 56% badanych nie zna osób, które doznają przemocy psychicznej. 40% ankietowanych zna jedną bądź dwie osoby, które doznają przemocy psychicznej ze strony bliskiej osoby. Ponadto 4% respondentów przyznaje się do znajomości pięciu takich osób. Porównując badania w latach 2015-2023, obserwujemy spadek liczby osób, które znają osoby doznające przemocy psychicznej ze strony bliskich (z 51% do 44%).

Blisko 1/5 badanych podaje, iż zdarzyło się, że współmałżonek poniżał ich, kpiał czy też wyśmiewał. 81% ankietowanych nie doświadczyła nigdy takiej formy przemocy. Porównując

badania w latach 2023 i 2020, obserwujemy spadek liczby osób, które doświadczyły, iż małżonek/a, partner/ka poniżał/a, kpił/a o 9%.

Wniosek: Niezmiernie trudne jest właściwe diagnozowanie przemocy psychicznej i wymaga specjalistycznego rozpoznania. Konieczne jest zwiększenie dostępności do usług psychologicznych i terapeutycznych, mających wpływ na przebieg procesu pomocowego. Konieczne jest również systematyczne podejmowanie działań edukacyjno-profilaktycznych adresowanych w szczególności do osób zależnych, w szczególności dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych, by skutecznie i w porę móc zareagować i udzielić właściwej pomocy.

Tendencja: 37% uczniów wskazuje, iż doznało różnych form przemocy. Najczęstszą formą przemocy, którą doświadczyli młodzi ludzie było wyśmiewanie (29%), zabieranie rzeczy (24%) oraz popychanie (22%). 15% ankietowanych podało, iż byli szarpani, a 14% było bitych. Badania potwierdza też wzrost liczby dzieci dotkniętych przemocą w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Porównując rok 2022 do roku 2023, widzimy, że liczba dzieci doznających przemocy, co ujawniono w ramach procedury „Niebieskie Karty”, wzrosła o połowę.

Wniosek: Wsparcie rodziny zagrożonej lub dotkniętej przemocą na etapie jej rozwoju, jak również uwolnienie się od stereotypowych zachowań przemocowych w pokoleniowych rodzinach jest niezmiernie ważne i stanowi priorytet wychowania dzieci bez przemocy. Z jednej strony nacisk na kierowanie oddziaływań edukacyjnych w zakresie prawidłowych postaw służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców/opiekunów i wdrażaniu prawidłowych metod wychowawczych, z drugiej strony edukacja dzieci i młodzieży w zakresie rozpoznawania symptomów przemocy i szukania pomocy. Te działania winny stanowić fundament do budowania rodziny wolnej od przemocy. Równolegle należy rozwijać formy kompleksowej pomocy dzieciom, które już doznały przemocy lub są jej świadkami.

5. Odbiorcy programu.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Gostyń na lata 2024-2026 skierowany jest do:

- 1) ogółu społeczeństwa, w tym osób zagrożonych przemocą domową;
- 2) osób doznających przemocy domowej;
- 3) osób stosujących przemoc domową;
- 4) świadków przemocy domowej;
- 5) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

6. Podmioty realizujące program

Realizatorami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Gostyń na lata 2024- 2026 są:

1) Wydział Oświaty i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Gostyniu - pełnomocnik ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, do zadań którego należy:

- a) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach pomocy w środowisku lokalnym;
- b) kierowanie osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową do specjalistów;
- c) występowanie z zawiadomieniami do poszczególnych instytucji (szkoła, policja, sąd, kuratorzy itp.) o podejrzeniu wystąpienia przemocy domowej;
- d) sporządzanie programów i harmonogramów z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej;
- e) koordynowanie i realizacja programów oraz harmonogramów z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej;
- f) sporządzanie sprawozdań i analiz finansowo – rzeczowych z wykonania programów i harmonogramów.

2) Zespół interdyscyplinarny, którego zadaniem są:

- a) diagnozowanie problemu przemocy domowej;
- b) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- c) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową;
- d) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
- e) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

3) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyniu, który:

- a) zapewnia obsługę kancelaryjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno - pomocowych;
- b) udziela pomocy społecznej z tytułu przemocy domowej;
- c) zapewnia pomoc w ramach interwencji kryzysowej matkom z małoletnimi dziećmi oraz kobietom w ciąży dotkniętym przemocą lub znajdującym się w innej sytuacji kryzysowej

w formie znalezienia schronienia i wsparcia w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży;

- d) współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym oraz grupą diagnostyczno - pomocową;
- e) zapewnienia dziecku ochronę przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- f) udziela pomocy w dokonywaniu odbioru dzieci z rodzin w ramach postanowień sądowych;
- g) zapewnia osobie dotkniętej przemocą domową bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- h) wszczyna procedury „Niebieskie Karty” przez pracownika pomocy społecznej.

4) Instytucje, organizacje i stowarzyszenia działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizując Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Gostyń na lata 2024-2026, gmina Gostyń stale współpracować będzie z:

- 1) Komendą Powiatową Policji w Gostyniu;
- 2) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu i wchodzącym w jego skład Powiatowym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie;
- 3) Powiatowym Ośrodkiem Mediacyjnym prowadzonym przez Stowarzyszenie „Dziecko”;
- 4) Sądem Rejonowym w Gostyniu;
- 5) placówkami ochrony zdrowia;
- 6) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gostyniu;
- 7) Bonifraterskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Piaskach;
- 8) szkołami podstawowymi, ponadpodstawowymi oraz przedszkolami działającymi na terenie gminy Gostyń;
- 9) innymi instytucjami i organizacjami związanymi z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Ponadto każdy podmiot prawny funkcjonujący na terenie gminy Gostyń, którego działalność statutowa nie jest nastawiona na zysk, może ubiegać się o dotację na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Rozdział II

1. Cele programu

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Gostyń na lata 2024-2026 jest zwiększenie

skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w gminie Gostyń poprzez udzielanie pomocy osobom jej doświadczającym oraz oddziaływanie na osoby ją stosujące.

Celami szczegółowymi Programu są:

- 1) zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
- 2) zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doświadczających przemocy domowej;
- 3) zwiększenie skuteczności oddziaływań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc domową;
- 4) zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Cele programu są zgodne z kierunkami działań określonymi w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

2. Założenia programu

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, w tym realizacji celów ustawowych oraz celów wskazanych w programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

- 1) profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna;
- 2) ochrona, pomoc i wsparcie osób doświadczających przemocy domowej;
- 3) oddziaływania na osoby stosujące przemoc domową;
- 4) podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

3. Działania programu

Obszar 1

Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

Cel:

Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie

przeciwdziałania przemocy domowej

Kierunki:

1. Poszerzenie wiedzy mieszkańców gminy, w tym służb, na temat zjawiska przemocy domowej.
2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej.
3. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych.

Zadania:

1. Przeprowadzenie lokalnych i realizacja na szczeblu gminnym ogólnopolskich kampanii na temat przeciwdziałania przemocy.
2. Realizacja programów edukacyjno – informacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.
3. Realizacja programów profilaktycznych promujących prawidłowe wzorce funkcjonowania rodziny.
4. Realizacja programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej.
5. Opracowywanie i rozpowszechnianie w ogólnodostępnych miejscach publicznych materiałów edukacyjnych na temat zjawiska przemocy domowej oraz jej mechanizmów i skutków.
6. Organizowanie szkoleń, porad dla przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz konferencji poświęconych wyżej wymienionej problematyce.
7. Wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży sprzyjającym zachowaniom nieagresywnym.
8. Organizowanie warsztatów wzmacniających kompetencje rodzicielskie.

Obszar 2

Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej

Cel:

Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Kierunki:

1. Rozwój infrastruktury służącej udzielaniu pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz

wypracowanie zasad współpracy pomiędzy podmiotami wchodzącymi w jej skład.

2. Upowszechnienie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej.
3. Udzielanie pomocy i wsparcia doznającym przemocy domowej.
4. Monitorowanie działań pomocowych.

Zadania:

1. Działalność zespołu interdyscyplinarnego.
2. Diagnozowanie problemu przemocy domowej poprzez badanie lokalnej społeczności.
3. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.
4. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie.
5. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.
6. Pomoc terapeutyczna, psychologiczna i prawna dla ofiar przemocy domowej udzielana w Ośrodku Interwencji Kryzysowej i Wsparcia dla Ofiar Przemocy.
7. Prowadzenie grupy wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie.
8. Zapewnienie w Punktach Wsparcia pomocy psychologicznej, terapeutycznej, prawnej i innej specjalistycznej dla osób z problemem uzależnienia od alkoholu i ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy domowej.
9. Organizowanie i finansowanie zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz doznających przemocy w rodzinie.
10. Prowadzenie dodatkowych zajęć psychologicznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i przemocy domowej w szkołach i przedszkolach gminy Gostyń.
11. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej oraz opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z grup ryzyka oraz wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu.
12. Opracowywanie i rozpowszechnianie w ogólnodostępnych miejscach publicznych informatorów, ulotek, broszur i plakatów o formach i zakresie pomocy świadczonej rodzinom w kryzysie.
13. Funkcjonowanie telefonu zaufania dla mieszkańców gminy Gostyń.

Obszar 3

Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc.

Cel:

Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domowa.

Kierunki:

1. Tworzenie i rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową oraz wypracowanie, wdrażanie i doskonalenie zasad współpracy pomiędzy podmiotami je realizującymi.
2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej.
3. Zwiększenie udziału osób stosujących przemoc domowa w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych.
4. Realizowanie programów wspierających dla osób stosujących przemoc domową zmierzających do utrwalenia i wzmocnienia zmian zapoczątkowanych oddziaływaniami korekcyjno-edukacyjnymi oraz psychologiczno-terapeutycznymi.

Zadania:

1. Zapewnienie w Punktach Wsparcia pomocy psychologicznej, terapeutycznej, prawnej dla osób stosującej przemoc domową.
2. Motywowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych.
3. Rozpowszechnienie informacji zawierających bazy teleadresowe podmiotów realizujących działania adresowane dla sprawców przemocy domowej.
4. Zgłoszenie osoby uzależnionej, stosującej przemoc domową, do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Obszar 4

Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel:

Podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy

domowej.

Kierunek działań:

1. Podnoszenie i wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Zadania:

1. Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych członków zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno–pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Zapewnienie osobom pracującym bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc, wsparcia w formie między innymi superwizji, doradztwa czy konsultacji psychologicznych.

Rozdział III

1. Źródła finansowania programu

Finansowanie Programu będzie dokonywane w ramach zadań własnych gminy oraz opłat pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zadania programu mogą być również finansowane z dotacji i środków pozabudżetowych pozyskanych z innych dostępnych źródeł.

2. Spodziewane efekty realizacji programu.

Zakłada się, że realizacja zadań wyznaczonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Gostyń na lata 2023-2026 przyczyni się do zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy poprzez:

- podniesienie świadomości i poziomu wiedzy mieszkańców gminy na temat problemu przemocy domowej oraz jej mechanizmów i skutków;
- zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
- podniesienie jakości usług i lepszą dostępność pomocy świadczonej osobom i rodzinom zagrożonym przemocą lub jej doznającym;
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc

- domową, w tym zwiększenie ich udziału w programach terapeutycznych i edukacyjnych;
- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i rodzin zagrożonych przemocą i doznających przemocy oraz osób ją stosujących.

3. Sposób kontroli realizacji programu

Stały monitoring programu prowadzony jest przez zespół interdyscyplinarny.

4. Czas realizacji programu

Czas realizacji programu: od 1 stycznia 2024 do 31 grudnia 2026 roku.

Uzasadnienie

do Uchwały Nr LVII/666/23

Rady Miejskiej w Gostyniu

z dnia 14 grudnia 2023 roku

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Gostyń na lata 2024-2026

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku, poz. 1249 ze zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Mirosław Żywicki